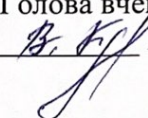


МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра обліку та консалтингу

Затверджено
вчена рада факультету від
«08» 02 2023 р. № 6

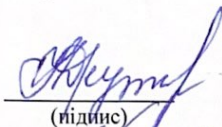
Голова вченої ради факультету
 В. М. КРАЄВСЬКИЙ

**Методичні рекомендації до проведення
практичних занять
з навчальної дисципліни
ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної, заочної форми навчання
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітня програма «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»

Ірпінь – 2023

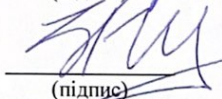
Методичні рекомендації складені на основі робочої програми навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності», затвердженої Науково-методичною радою Університету 18.08.2022 протокол № 7.

Укладачі:



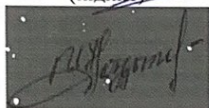
(підпис)

Н. С. Дружинська, к.е.н.
(Ініціали, прізвище, вч. звання, наук. ступінь)



(підпис)

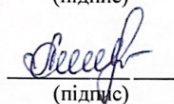
Б. М. Занько, доцент, к.е.н.
(Ініціали, прізвище, вч. звання, наук. ступінь)



(підпис)

І. М. Роздимаха
(Ініціали, прізвище, вч. звання, наук. ступінь)

Гарант ОП:



(підпис)

А. М. Савченко, доцент, к.е.н.,
доцент кафедри аудиту, державного
фінансового контролю та аналізу
(Ініціали, прізвище, вч. звання, наук. ступінь, посада)

Розглянуто і схвалено кафедрою обліку та консалтингу від 06.02.2023 р. № 12.

Завідувач кафедри



(підпис)

О. П. Колісник, доцент, к.е.н.

ЗМІСТ

| | Стор. |
|---|-------|
| 1. Передмова | 3 |
| 2. Тематичний зміст дисципліни | 5 |
| 3. Методика виконання практичних робіт | 7 |
| 4. Тематика завдань для поглибленого вивчення курсу | 47 |
| 5. Рекомендована література | 50 |
| 6. Додатки | 53 |

ПЕРЕДМОВА

В сучасних умовах господарювання одним з найважливіших завдань, що сприяють реформуванню економіки України, є становлення ефективної системи бухгалтерського обліку. Особливо це стосується бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій.

В Україні тисячі підприємств, організацій мають вихід на зовнішній ринок або як експортер або як імпортер продукції чи послуг. Тому бухгалтерський облік зовнішньоекономічної діяльності, з одного боку, повинен всебічно і повно охоплювати її форми та різновиди, а з іншого – бути адаптивним до обліково-аналітичної системи взагалі. Саме таке розуміння бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності покладено в основу вивчення навчальної дисципліни.

Формування ринкової економічної системи в Україні потребує її інтегрування зі світовим економічним простором. Це можливо лише за умов створення високоефективного механізму функціонування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, належної підготовки фахівців у даній галузі, зокрема кваліфікованих бухгалтерських працівників. Тому трансформація системи економічного навчання з метою підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати не тільки на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку, передбачає викладання дисципліни „Облік зовнішньоекономічної діяльності”. Ця дисципліна є підґрунтям, що формує систему професійних компетентностей майбутніх фахівців у сфері бухгалтерського обліку щодо зовнішньоекономічної діяльності.

Предмет навчальної дисципліни: зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів господарювання.

Мета навчальної дисципліни: надання студентам ґрунтовних теоретичних знань та практичних навиків з обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Основні завдання: вивчення методів і технології обліку найпоширеніших фінансових та господарських операцій, що застосовуються у зовнішньоекономічних відносинах суб'єктів господарювання України з іноземними контрагентами; набуття вмій документального забезпечення та відображення зовнішньоекономічних операцій у системі рахунків бухгалтерського обліку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- об'єкти, цілі і задачі обліку і оподаткування операцій у зовнішньоекономічній діяльності;
- основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентується питання обліку і оподаткування операцій у зовнішньоекономічній діяльності;
- умови підготовки та укладання зовнішньоторговельних контрактів;
- особливості обліку і оподаткування валютних, експортних та імпортних операцій у зовнішньоекономічній діяльності;
- поняття комісійних та консигнаційних операцій;
- особливості оподаткування окремих груп платників податків зовнішньоекономічної діяльності.

уміти:

- визначати суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності;
- використовувати та працювати із законодавчими та нормативними актами, які регламентують порядок ведення обліку зовнішньоекономічної діяльності;
- відображати в обліку купівлю та продаж безготівкової іноземної валюти, надання та отримання кредитів в іноземній валюті;
- проводити нарахування основних видів податків при зовнішньоекономічній діяльності;
- здійснювати синтетичний та аналітичний облік імпортних та експортних операцій;
- відображати в обліку комісійні і консигнаційні операції та операції з давальницькою сировиною;
- складати податкову та інші форми звітності при зовнішньоекономічній діяльності.

В методичних рекомендаціях до виконання практичних робіт всі питання бухгалтерського обліку логічно пов'язані з відображенням податкових наслідків. Матеріал викладено з дотриманням нормативно-законодавчих актів. Для закріплення, систематизації та перевірки знань наведені питання для самоконтролю та тестові завдання.

Підготовку до практичного заняття необхідно починати з вивчення конспекту лекцій. Для цього студентів необхідно проаналізувати логіку викладання основних питань теми, при цьому розраховувати не на механічну пам'ять, а на творче осмислення матеріалу. Значну допомогу в цьому надає робота з рекомендованою літературою. Після опрацювання конспекту й літературних джерел студент має з'ясувати, чи на всі питання теми є відповіді у вивчених матеріалах. У випадках відсутності відповідей на декілька питань студентів слід звернутися за консультацією до викладача.

Практичні заняття дають можливість виконати основні завдання – це:
поглиблення і закріплення теоретичних знань;
розвиток і вміння аргументовано й точно викладати своє розуміння питань теми;
розв'язання практичних завдань;
контроль рівня засвоєння знань.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ ТА ОБ'ЄКТИ ОБЛІКУ, ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ТА СПЕЦИФІЧНІ ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Предмет і об'єкти обліку зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності і порядок їх реєстрації. Основні задачі обліку і принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Визначення зовнішньоекономічної діяльності. Основні цілі організації бухгалтерського обліку ЗЕД. Визначення комплексу завдань, що забезпечують досягнення мети.

Основні методи здійснення зовнішньоекономічних операцій: прямий та непрямий методи, міжнародні поставки. Визначення операторів валютних відносин (резидент і нерезидент). Митний кодекс України та інші нормативні документи, що регулюють відповідальність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Порядок реєстрації суб'єктів ЗЕД. Перелік документів, що надаються митному органу. Порядок акредитації суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.

Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Ліцензування та квотування поставок у ЗЕД. Валютний контроль.

ТЕМА 2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНТРАКТІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Поняття зовнішньоекономічного договору (контракту) і його функції. Структура зовнішньоекономічного договору (контракту). Відображення в бух-галтерському обліку договірних зобов'язань. Функції, що повинен виконувати договір. Умови укладання міжнародних договорів, права та обов'язки сторін. Типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів.

Види та характеристика квот і ліцензій в ЗЕД. Режими ліцензування: автоматичне та неавтоматичне ліцензування. Індивідуальний режим ліцензування при здійсненні експортно-імпортних операцій. Предмет зовнішньоекономічного контракту. Визначення товару в зовнішньоекономічній діяльності. Система класифікації і кодування товарів. Український класифікатор товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД). Вибір і відображення в контракті базисних умов поставки. «Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів», або правила «Інкотермс». Тлумачення умов поставок за правилами «Інкотермс- 2010».

ТЕМА 3. ОБЛІК ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ У ЗЕД

Поняття валютних цінностей та операцій з ними. Курсові різниці: поняття, порядок визначення та відображення в обліку. Рахунки в банках в іноземній валюті: види, порядок відкриття, відображення операцій в бухгалтерському обліку. Облік і оподаткування купівлі іноземної валюти. Облік і оподаткування продажу іноземної валюти.

Поняття валютного та офіційного курсу грошової одиниці. Класифікація валют. Курсові різниці і їх відображення в бухгалтерському обліку. Облік грошових коштів на рахунках у банку в іноземній валюті. Облік наявної іноземної валюти в касі підприємства. Порядок купівлі-продажу іноземної валюти та відображення операцій в бухгалтерському та податковому обліку. Облік розрахунків за відрядженнями за кордон.

Основні форми розрахунків за зовнішньоекономічними операціями та їх відображення в бухгалтерському обліку. Кредитні операції в іноземній валюті та їх відображення операцій в бухгалтерському та податковому обліку. Види розрахунків за зовнішньоекономічними операціями та їх відображення в бухгалтерському обліку.

ТЕМА 4. ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Загальні засади здійснення імпортних операцій. Бухгалтерський облік та оподаткування імпортних операцій. Оподаткування імпортних операцій. Бухгалтерський облік імпортних операцій за умови наступної оплати. Бухгалтерський облік імпортних операцій за умови передоплати. Бухгалтерський облік та оподаткування імпортних операцій.

Сутність імпортних операцій і задачі їх обліку. Особливості обліку імпорту товарів, робіт і послуг. Особливості нарахування і відображення ПДВ, митних платежів і інших зборів при імпортних операціях. Облік авансів, сплачених іноземному постачальнику.

ТЕМА 5. ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Сутність експортних операцій і задачі їх обліку. Особливості обліку експортних операцій товарів (робіт, послуг).

Види експортних операцій. Напрямки здійснення експортних операцій: експорт товарів, робіт, послуг; реекспорт; експорт капіталу. Експорт товарів з вивозом та без вивозу його через митний кордон України. Терміни проведення розрахунків за експортними операціями.

Характеристика товаросупроводжувальних документів: транспортні накладні; рахунки-фактури; пакувальні листи. Визначення митної вартості в залежності від умов поставки експортних товарів. Перелік супутніх послуг, які прямо пов'язані з експортом товарів. Операції з експорту товарів та супутніх послуг з вивозом за кордон. Операції з експорту та імпорту робіт, послуг з вивозом за кордон. Бухгалтерський облік митних платежів. Визнання та визначення суми доходу за експортними операціями.

ТЕМА 6. ОБЛІК БАРТЕРНИХ (ТОВАРООБМІННИХ) ОПЕРАЦІЙ ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

Облік та оподаткування бартерних операцій. Поняття зустрічної торгівлі, її форми. Поняття бартерних операцій у ЗЕД, їх оцінка. Бартерний договір. Контроль за бартерними операціями. Бухгалтерський облік та оподаткування бартерних операцій.

Облік та оподаткування операцій з давальницькою сировиною. Поняття операцій з давальницькою сировиною. Контроль за проведенням операцій з давальницькою сировиною. Порядок укладання договорів. Документальне оформлення операцій з давальницькою сировиною. Митне оформлення операцій. Бухгалтерський облік та оподаткування операцій з давальницькою сировиною.

ТЕМА 7. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ІНШИХ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ

Основні види та форми розрахунків із зовнішньоекономічних операціях. Кредитні операції. Бухгалтерський облік та оподаткування кредитних операцій в іноземній валюті. Облік розрахунків по відрядженнях за кордон. Особливості створення підприємств з іноземними інвестиціями.

ТЕМА 8. ЗВІТНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Види фінансової звітності, що складається суб'єктами підприємницької діяльності України та представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності. Бухгалтерська фінансова звітність. Форми статистичної звітності, що складаються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Форми податкової звітності, щодо ведення зовнішньоекономічної діяльності. Інші форми звітності.

2. МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

Тема: Предмет, завдання загальнотеоретичні та специфічні основи зовнішньоекономічної діяльності

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Мета: визначити предмет, основні поняття та завдання дисципліни; вивчити нормативно - правове забезпечення бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) на території України та міжнародне законодавство щодо бухгалтерського обліку ЗЕД; особливості організації бухгалтерського обліку.

План практичного заняття

1. Предмет та об'єкти обліку зовнішньоекономічної діяльності.
2. Основні завдання курсу та принципи зовнішньоекономічної діяльності.
3. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та порядок їх реєстрації.
4. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Завдання 1. Розкрити поняття зовнішньоекономічної діяльності (продовжити речення):

1.1 Зовнішньоекономічна діяльність підприємства – це:

1.2 Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», визначає зовнішньоекономічну діяльність як:

Завдання 2. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

| Термін | Визначення |
|-------------------------------------|--|
| (1) Зовнішньоекономічна діяльність | (А) Господарські операції, вартість яких виражена в іноземній валюті, або господарські операції, що потребують розрахунків в іноземній валюті |
| (2) Зовнішньоекономічні зв'язки | (Б) Комплекс дій контрагентів різних країн, що спрямовані на здійснення торгового обміну, забезпечують такий обмін та є структурними ланками системи зовнішньоекономічних зв'язків |
| (3) Зовнішньоторговельна операція | (В) Операції, об'єктом яких виступає іноземна валюта у вигляді американських доларів, євро. |
| (4) Операції з валютними цінностями | (Г) Діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарювання, яка побудована на взаємовідносинах між ними, є сукупністю виробничо-господарських, організаційно-економічних та комерційних функцій, які забезпечують обмін продукцією в матеріально-речовій формі, та має місце як на території України, так і за її межами. |
| (5) Операції в іноземній валюті | (Д) Сукупність всіх зв'язків між країнами у сфері економіки |

Завдання 3. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

| Термін | Визначення |
|--------------------------------|---|
| (1) Експорт | (А) Продаж раніше імпортованого без доробки товару за кордон |
| (2) Реімпорт | (Б) Придбання в іноземного контрагента товару із ввезенням його з-за кордону |
| (3) Непрямий експорт чи імпорт | (В) Придбання раніше експортованого без доробки товару із ввезенням з-за кордону |
| (4) Прямий експорт та імпорт | (Г) Постачання товарів чи послуг виробниками безпосередньо іноземним споживачам або придбання в них відповідних товарів чи послуг |
| (5) Реекспорт | (Д) Продаж іноземному контрагенту товару з вивезенням його за кордон |
| (8) Імпорт | (Е) Купівля чи продаж товарів через торгових посередників |

Завдання 4. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

| Термін | Визначення |
|---------------------|--|
| (1) Агент | (А) Посередник, який сприяє здійсненню різних угод (комерційних, кредитних, страхових) між зацікавленими сторонами - клієнтами за їх дорученням та за їх рахунок |
| (2) Брокер | (Б) Особа, яка професійно займається посередництвом у сфері купівлі та продажу товарів, цінних паперів, страхування |
| (3) Маклер | (В) Збутовий торговий посередник, який укладає з фірмою-виробником агентську угоду на право продажу продукції на певній території протягом узгодженого терміну |
| (4) Дистриб'ютор | (Г) Фізична або юридична особа, яка від свого імені та за свій рахунок здійснює перепродаж товарів |
| (5) Дилер | (Д) Посередник, що діє від імені і за рахунок довірителя |
| (6) Повірений агент | (Е) Посередник, який представляє інтереси довірителя на певному ринку за узгодженою номенклатурою товарів |

Завдання 5. Дати визначення видів зовнішньоекономічної діяльності:

Експорт _____

Реекспорт _____

Імпорт _____

Реімпорт _____

Завдання 6. Заповнити таблицю 1.1.

Таблиця 1. 1

Класифікація зовнішньоекономічних операцій

| № з\п | Ознака класифікації | Види операцій |
|-------|---|---------------|
| 1 | За напрямками торгівлі. | |
| 2 | За групами товарів. | |
| 3 | За ступенем готовності товару до продажу. | |
| 4 | Товарообмінна торгівля. | |
| 5 | Торгівля науково-технічними досягненнями та надання послуг. | |
| 6 | Торгово-посередницька діяльність. | |

Завдання 7. Продовжити думку:

1. Згідно до ст. 3 Закону «Про зовнішньоекономічну діяльність» суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в Україні є:

2. Принципи ЗЕД:

3. Демпінг - це

4. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні здійснюється державою, недержавними органами управління економікою та самими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності з метою:

Завдання 8. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну відносно видів мита та митних платежів

| Термін | Визначення |
|------------------|---|
| (1) Мито | (А) Зведення ставок мита, що застосовуються до товарів які переміщуються через митний кордон та систематизація відповідно до ТН ЗЕД |
| (2) Митний збір | (Б) Єдиний розмір ставки для кожного товару, незалежно від країни |
| (3) Митний тариф | (В) Установлення двох або більш ставок по кожному товару |

| | |
|---------------------------|--|
| (4) Митний тариф простий | (Г) Систематизоване зведення ставок мита, які застосовуються до товарів, що перетинають митний кордон |
| (5) Митний тариф складний | (Д) Обов'язковий внесок, який стягується митними органами України при ввезенні товарів на митну територію країни або вивезенні товару з цієї території та який є невід'ємною умовою такого ввезення та вивезення |

8.1. Митні платежі –

8.2. Платником мита є особи

8.3. Об'єкт мита являє собою

8.4. Митний тариф України

8.5. Заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

8.6. Ліцензування і квотування у зовнішньоекономічній діяльності

8.7. Відповідно до законодавства України заходи регулювання ЗЕД поділяються на:

8.8. Ліцензування зовнішньоекономічних операцій це:

Ліцензування експорту/імпорту товарів запроваджується в Україні в разі:

Завдання 9. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну ліцензії.

| Термін | Визначення |
|--------------------|--|
| (1) Антидемпінгова | (А) Право на імпорт в Україну певного товару, який є об'єктом спеціального розслідування або спеціальних заходів |
| (2) Компенсаційна | (Б) Дозвіл на експорт (імпорт) товару протягом певного періоду часу з визначенням його загального обсягу |
| (3) Спеціальна | (В) Разовий дозвіл, що має іменний характер і видається для здійснення кожної окремої операції на період не менший ніж той, що є необхідним для здійснення експортної (імпортної) операції |
| (4) Генеральна | (Г) Відкритий дозвіл на експортні (імпортні) операції по певному товару або певною країною протягом періоду дії режиму ліцензування по цьому товару |
| (5) Відкрита | (Д) Право на імпорт в Україну відповідного товару, який є об'єктом антидемпінгового розслідування та/або антидемпінгових заходів |
| (6) Разова | (Е) Право на імпорт в Україну певного товару, який є об'єктом антисубсидійного розслідування та/або компенсаційних заходів |

Завдання 10. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну квот.

| Термін | Визначення |
|--------------------|--|
| (1) Антидемпінгова | (А) Обмежений обсяг імпорту в Україну певного товару, що є об'єктом спеціального розслідування або спеціальних заходів, який дозволено імпортувати в Україну та який визначається в натуральних або вартісних одиницях виміру |
| (2) Компенсаційна | (Б) Встановлюється на товар без зазначення конкретної країни, куди товар експортується чи відквіля він імпортується |
| (3) Спеціальна | (В) Встановлюється на товар з визначенням конкретної країни, куди товар може експортуватися або з якої він може імпортуватися |
| (4) Глобальна | (Г) Встановлюється на товар з визначенням групи країн, куди товар експортується або з яких він імпортується |
| (5) Індивідуальна | (Д) Обмежений обсяг імпорту в Україну певного товару, що є об'єктом антидемпінгового розслідування або антидемпінгових заходів, який дозволено імпортувати в Україну, і визначається в натуральних або вартісних одиницях виміру |
| (6) Групова | (Е) Обмежений обсяг імпорту в Україну певного товару, що є об'єктом антисубсидійного розслідування або компенсаційних заходів, який дозволено імпортувати в Україну, і визначається в натуральних та/або вартісних одиницях виміру |

Завдання 11. Вказати назву наведених рахунків бухгалтерського обліку.

| № з/п | Код рахунка | Назва рахунка |
|--------------|--------------------|----------------------|
| 1 | 10 | |
| 2 | 201 | |
| 3 | 26 | |
| 4 | 301 | |
| 5 | 312 | |
| 6 | 33 | |
| 7 | 512 | |
| 8 | 604 | |
| 9 | 642 | |
| 10 | 703 | |
| 11 | 792 | |
| 12 | 945 | |

Завдання 12. Вказати види ліцензій та квот.

| | | |
|-----------------|---|---|
| <i>Ліцензії</i> | → | Право на імпорт в Україну певного товару, який є об'єктом антидемпінгового розслідування та/або антидемпінгових |
| | → | Право на імпорт в Україну певного товару, який є об'єктом антисубсидійного розслідування та/або компенсаційних |
| | → | Право на імпорт в Україну певного товару, який є об'єктом спеціального розслідування та/або спеціальних заходів. |
| | → | Відкритий дозвіл на експортні (імпортні) операції по певному товару та/або з певною країною протягом певного періоду дії режиму ліцензування по цьому товару. |
| | → | Дозвіл на експорт (імпорт) товару протягом певного періоду часу з визначенням його загального обсягу. |
| | → | Разовий дозвіл, що має іменний характер і видається для здійснення кожної окремої операції на період не менший, ніж той, що є необхідним для здійснення експортної (імпортної) операції. |
| <i>Квоти</i> | → | Граничний обсяг імпорту в Україну певного товару, що є об'єктом антидемпінгового розслідування та/або антидемпінгових заходів, який дозволено імпортувати в Україну, який визначається в натуральних та/або вартісних одиницях виміру |
| | → | Граничний обсяг імпорту в Україну певного товару, що є об'єктом антисубсидійного розслідування та/або компенсаційних заходів, який дозволено імпортувати в Україну, який визначається в натуральних та/або вартісних одиницях виміру. |
| | → | Граничний обсяг імпорту в Україну певного товару, що є об'єктом спеціального розслідування та/або спеціальних заходів, який дозволено імпортувати в Україну та який визначається в натуральних та/або вартісних одиницях |
| | → | Встановлюються по товару без зазначення конкретних країн, куди товар експортується або з яких він імпортується. |
| | → | Встановлюються по товару з визначенням конкретної країни, куди товар може експортуватися або з якої він може імпортуватися. |
| | → | Встановлюються по товару з визначенням групи країн, куди товар експортується або з яких він імпортується. |

Питання для самоконтролю:

1. Як поділяються зовнішньоторгові операції?
2. Дайте визначення поняття зовнішньоекономічна діяльність.
3. Які завдання бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій ?

4. Яка особливість відображення операцій у іноземній валюті?
5. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
6. Принципи здійснення і нормативна база зовнішньоекономічної діяльності.
7. Завдання бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
8. Порядок реєстрації підприємства, як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності.
9. Нормативна характеристика та правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні щодо ЗЕД
10. Поняття та вибір облікової політики підприємства щодо ЗЕД.
11. Назвіть резидентів та нерезидентів України?
12. Перерахуйте основні форми зв'язків у зовнішньоекономічній діяльності.
13. Перерахуйте основні види зовнішньоторговельних операцій.
14. Які господарські операції відносяться до торгово-посередницьких?
15. Хто здійснює регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств?
16. Якими державними органами регулюється зовнішньоекономічна діяльність підприємства?

Тести для самоконтролю:

1. **Юридичні особи мають право здійснювати зовнішньоекономічну діяльність з моменту:**
 1. набуття ними статусу юридичної особи;
 2. передбачення в установчих документах права здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
 3. набуття дієздатності;
 4. їх реєстрації.
2. **Контроль за зовнішньоекономічною діяльністю здійснює:**
 1. Верховна Рада;
 2. НБУ;
 3. Державний митний комітет;
 4. КМУ.
3. **Юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи з місцезнаходженням на території України, що здійснюють свою діяльність згідно з законодавством України, - це:**
 1. резиденти;
 2. нерезиденти;
 3. посередники;
 4. маклери.
4. **Дайте визначення терміну “валютний курс” ?**
 1. Співвідношення між різними видами іноземної валюти.
 2. Співвідношення між валютними курсами різних країн.
 3. Співвідношення між грошовими одиницями двох країн, яке використовується для обліку валют.
 4. Співвідношення між курсами однієї валюти через певний термін часу.
5. **За яким курсом проводиться перерахунок іноземної валюти в гривневий еквівалент при використанні в бухгалтерському обліку на останній день складання звітності за звітний період ?**
 1. Курсом біржі.
 2. Курсом НБУ.
 3. Комерційним курсом.
 4. Не проводиться перерахування.
6. **За яким курсом проводиться списання вартості іноземної валюти на витрати при її реалізації у податковому обліку ?**
 1. Курсом біржі.
 2. Курсом НБУ.
 3. Комерційним курсом.
 4. Курсом зарахування цієї валюти на валютний рахунок.

7. У якій грошовій одиниці вказується залишок (заборгованість) іноземного постачальника ?

1. У гривні.
2. У іноземній валюті та в гривневому еквіваленті за курсом НБУ.
3. У валюті операції.
4. У іноземній та євровалюті.

8. Дайте визначення терміну “валюта звітності” :

- 1 іноземна валюта;
- 2 грошова одиниця України;
- 3 євровалюта;
- 4 валюта за вибором.

9. Відображено позитивну курсову різницю на кінець звітного періоду за розрахунками з іноземним постачальником у зв'язку зі зміною курсу на останній де:

1. Д 945 К 632;
2. Д 312 К 632;
3. Д 632 К 714;
4. Д 632 К 703

10. У В якій одиниці ведеться бухгалтерський облік іноземної валюти?

1. За цінами купівлі.
2. За цінами, визначеними торгами.
3. За офіційним курсом НБУ.
4. За комерційними цінами.

Рекомендована література: основна [1-10, 13, 15-18, 21], дод. [34-42], інф.джер. [1-13].

Тема: Основні положення міжнародних контрактів та особливості відображення в обліку договірних прав і договірних зобов'язань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Мета – оволодіння методикою складання зовнішньоекономічних контрактів, визначення його змісту, будови, терміни, визначення категорії та документації; визначення особливостей відображення витрат на рахунках бухгалтерського обліку відповідно до умов контракту, набуття практичних навичок щодо відображення у бухгалтерському обліку операцій, що є предметом контракту.

План практичного заняття

1. Значення, зміст та структура зовнішньоекономічного контракту.
2. Особливості укладання та виконання договорів в ЗЕД.
3. Відображення в обліку зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами.
4. Базисні умови поставки у зовнішньоекономічних договорах.
5. Основні умови міжнародного контракту купівлі-продажу.

Завдання 1. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

| Термін | Визначення |
|----------------------------|---|
| (1) Оферта | (А) Комплексне (інтегроване) поняття, що включає в себе і угоду про виникнення і договірне зобов'язання, і форму, яку воно приймає, і, нарешті, саме договірне зобов'язання, аж до моменту його зникнення |
| (2) Форс-мажорні обставини | (Б) Згода адресата, дана у встановлений строк, укласти договір на умовах, запропонованих оферентом |
| (3) Дериватив | (В) Стандартний документ, що засвідчує право або зобов'язання придбати або продати цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах у майбутньому |

| | |
|------------------------------|---|
| (4) Договір | (Г) Непередбачувані та непереборні події, які тягнуть за особою порушення договірних зобов'язань (стихійні лиха, військові дії, втручання з боку влади, страйки тощо) |
| (5) Акцепт | (Д) Пропозиція про укладання договору, що містить його істотні умови |
| (6) Базисні умови постачання | (Є) Вартість, зазначена в супровідних документах |
| 7) Конфрактна вартість | (Ж) Базис ціни в залежності від того, чи включаються витрати по транспортуванню (й ін. витрати) у ціну товару чи ні. |
| (8) Фактурна вартість | (З) Продажна вартість експортних товарів у валюті контракту відповідно до базисних умов поставки |

Завдання 2. Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну.

| Термін | Визначення |
|--|--|
| (1) Інформаційна функція договору | (А) Договір як програма поведінки сторін щодо здійснення господарських відносин і засіб узгодження, координації їх дій відповідно до економічних інтересів і намірів. |
| (2) Гарантійна функція договору | (Б) Договір є правовою формою відносин, тобто формою, в межах якої забезпечується примусове виконання зобов'язань сторін шляхом використання майнових санкцій, засобів оперативного впливу |
| (3) Правозахисна функція договору | (В) Полягає в тому, що договір є актом прояву ініціативи та узгодженої волі сторін врегулювати певні відносини |
| (4) Ініціативна функція договору | (Г) Лише завдяки договору включаються в дію такі правові гарантії виконання договірних зобов'язань, як неустойка, завдаток, застава тощо |
| (5) Програмно-координаційна функція договору | (Д) Договір завдяки формальній визначеності його умов включає в себе інформацію про правове становище сторін у договорі, яка необхідна сторонам, у відповідних випадках - юрисдикційним органам, третім особам |

Завдання 3. Продовжити думку:

1. Укладання договору має проходити основні стадії:
2. Обов'язкові умови контракту - це умови, без яких він не має юридичної чинності:
 - 1)
 - 2)
 - 3)
3. Спеціальні умови
4. До них належать:
5. ІНКOTЕРМС – це
6. Метою ІНКOTЕРМС
7. В Правилах ІНКOTЕРМС-2020 міститься

Завдання 4. Сформувати рисунок 2.1.

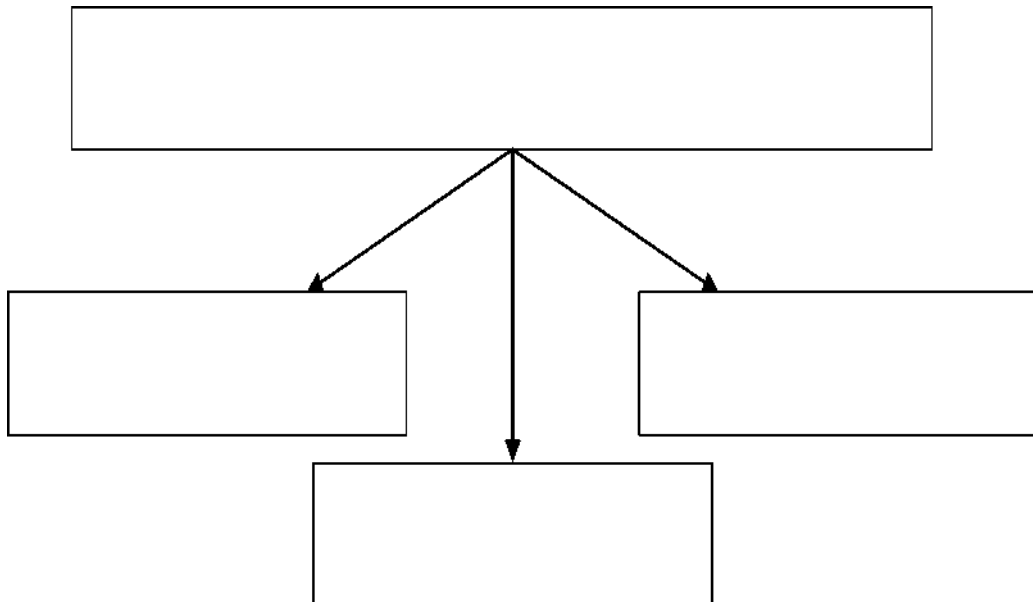
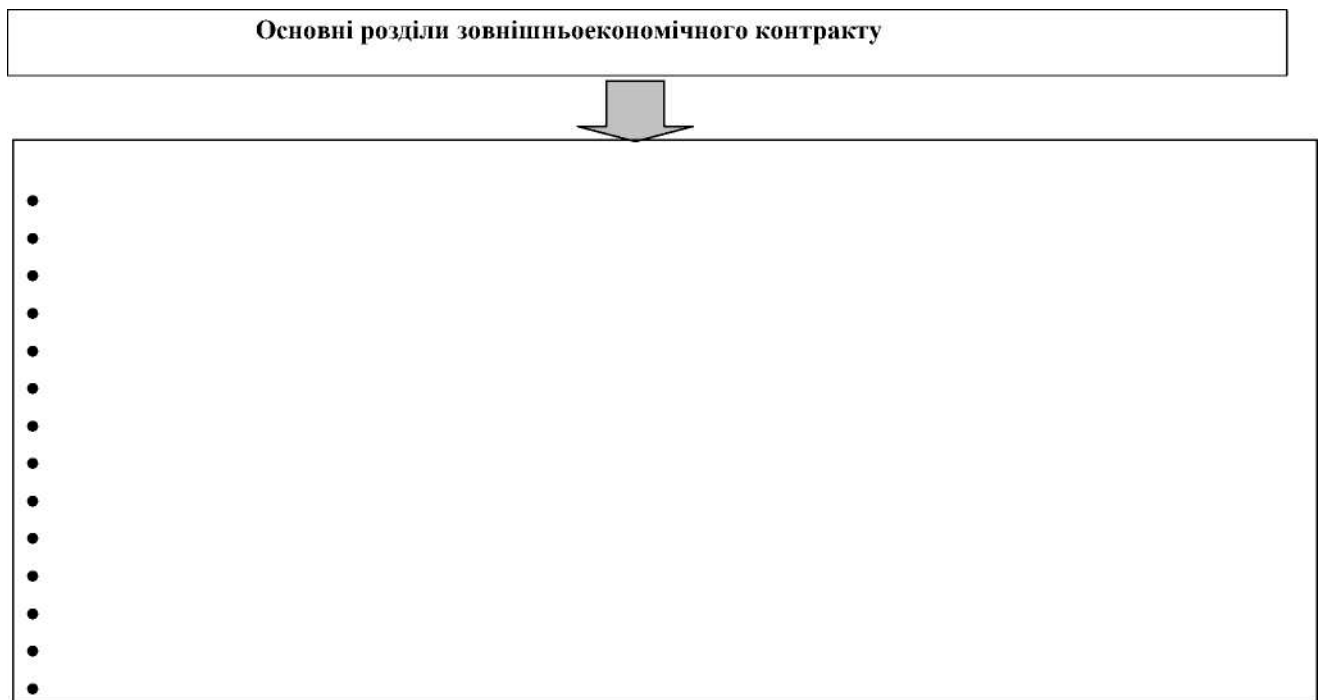


Рис.2.1.Види договорів (контрактів)



Завдання 5. Скласти зовнішньоекономічний контракт на відвантаження товарів на експорт, виходячи з наступних умов:

Контракт №14/01-00-Е, м.Київ, від 14.01.20_р.

Товариство з обмеженою відповідальністю “Омега” м.Київ, Україна, в особі генерального директора Коваленка Івана Васильовича, діючого на підставі Статуту, Товариства (Продавець) і фірма “Brandon”, м.Краків, Польща (Покупець) на відвантаження 1400000 кг олія рафінованого за ціною 0,65 дол.США за кг на суму 910000 дол.США, якість товару відповідає технічним умовам.

Транспортування буде проведено залізницею за базовими умовами відповідно “Інкотермс -2020” - ціною DAP. Інші умови в контракті визначити виходячи з найбільш взаємовигідних умов, враховуючи Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність”, та інші нормативні документи. Юридичні адреси, поштові, платіжні та інші реквізити студенти повинні зазначити умовно самостійно.

Питання для самоконтролю:

1. З яких етапів складається підготовка до складання угоди з контрагентом?

2. Обґрунтуйте фактори, які необхідно вивчати під час складання зовнішньоекономічного контракту.
3. Назвіть основні умови зовнішньоекономічного контракту.
4. Яка типова форма зовнішньоекономічного контракту?
5. Охарактеризуйте роль базисних умов поставок при складанні договорів (контрактів).
6. Обґрунтуйте вимоги до бартерних контрактів.
7. Назвіть вимоги до контрактів на переробку давальницької сировини.
8. В якій валюті проводяться розрахунки по зовнішньоекономічних договорах?

Тести для самоконтролю:

1. Перелік форс-мажорних обставин є одним для всіх видів контрактів?

1. Перелік форс-мажорних обставин є одним;
2. Перелік форс-мажорних обставин складається для кожної країни окремо;
3. Перелік форс-мажорних обставин залежить від умов поставки товару;
4. У кожному контракті вказуються ті обставини, які сторони вважають форс-мажорними щодо даного контракту.

2. Мито - це:

1. Податок, який сплачується за товари чи предмети, які імпортують в Україну;
2. Податок, який сплачується за товари, що перетинають митний кордон України;
3. Податок, який сплачується за підакцизні товари;
4. Вірної відповіді немає.

4. У преамбулі зовнішньоекономічного контракту зазначається:

1. Маршрут перевезення;
2. Кількісна одиниця товару;
3. Найменування учасників;
4. Місце знаходження контрагентів.
5. **Додатком до зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу товару є :**

1. Умови купівлі-продажу;
2. Попередні умови домовленості;
3. Контракт (додаткові умови домовленості);
4. Специфікація.

6. У розділі «Предмет контракту» зазначається:

1. Кількість, якість, ціна товару;
2. Характеристика договору;
3. Характеристика товару;
4. Вид договору, коротке описання товару.

7. Що належить до «Інших умов контрактів»?

1. Перелік форс-мажорних обставин;
2. Порядок відшкодування штрафних санкцій за поставку неякісних товарів;
3. Умови страхування транспортних ризиків та інші умови страхування;
4. Порядок укладання, зміни і припинення обов'язки експортерів щодо надання технічної документації на товар.

8. У яких одиницях виміру визначається в контрактах кількість товару?

1. У будь-яких одиницях;
2. У метричних одиницях, штуках, комплектах;
3. За домовленістю сторін;
4. Вірної відповіді немає

9. Якщо текст контракту складає більше однієї сторінки, то яка з них підписується сторонами?

1. Остання сторінка;
2. Перша сторінка;
3. Кожна сторінка;
4. Через певну кількість сторінок.

10. До істотних умов зовнішньоекономічного контракту з переробки давальницької сировини відносяться:

- 1 .предмет договору;
- 2 .точні найменування товарів, продукції, які є кінцевою метою переробки;
- 3 .пакування та маркірування;
- 4 .форс мажорні обставини.

Рекомендована література: основна [1-5,7,8,10,21,26,29], дод. [34-42], інф.джер. [1-13].

Тема 3: Облік валютно-фінансових операцій в сфері ЗЕД ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Мета - освоєння методики і організації обліку іноземної валюти в касі та на поточному та інших рахунках у установах банків, обліку продажу та придбання іноземної валюти, обліку іноземної валюти, документального оформлення операцій..

План практичного заняття:

1. Курсові різниці: поняття, порядок, визначення та відображення в обліку.
2. Рахунки в банках в іноземній валюті.
3. Операції з готівковою іноземною валютою та відображення їх в бухгалтерському обліку.
4. Основні види та форми розрахунків по зовнішньоекономічним операціям.

Завдання 3.1. Продовжити думку:

- 3.1. Операції з валютними цінностями – це;
- 3.2. Найбільш розповсюдженими операціями в іноземній валюті є:
- 3.3. Іноземна валюта -
- 3.4. Валюта звітності -
- 3.5. Валютний курс -
- 3.6. Офіційний курс національної грошової одиниці (гривні) встановлюється
- 3.7. Курсова різниця –
- 3.8. Монетарні статті -
- 3.9. Немонетарні статті –
- 3.10. В залежності від виду діяльності, до якої відносяться курсова різниця їх поділяють

Завдання 3.2. Розв'язати практичні ситуації.

Приклад розв'язку. Заявка до банку подана 27.07.2020 р. – на купівлю 20000\$ для розрахунку за ЗЕД-контрактом. Для цього банк списав з рахунку клієнта 500000 грн. Долари були придбані й зараховані на валютний рахунок 28.07.2020 р. Комісія склала 400 грн. Дана валюта має бути використана протягом 10 робочих днів.

Журнал господарських операцій

| Дата | Господарська операція | Дт | Кт | Сума |
|------------|--|-----|-----|-----------------------------|
| 27.07.2022 | Гривня списана з поточного рахунку на спецрахунок для купівлі валюти. | 333 | 311 | 570000,00 |
| 28.07.2022 | Долари придбані за курсом 27,9 грн/\$ на МВРУ і зараховані на валютний рахунок за курсом НБУ 27,7571 грн/\$. | 312 | 333 | <u>20000\$</u> 558000,00 |
| 28.07.2022 | В обліку визнано збиток від купівлі доларів (різниця між вартістю валюти за курсами НБУ та курсом придбання): $(27.90 - 27,7571) \times 20000\$ = 2858$ грн. | 942 | 333 | 2858,00 |
| 28.07.2022 | Банк вирахував комісійну винагороду. | 92 | 333 | 400,00 |
| 28.07.2022 | Залишок невикористаних коштів банку повернув на поточний рахунок: $570000 - 558000 - 2858 - 400 = 8742$. | 311 | 333 | 8742,00 |

Вправа 1. Українська компанія А 12.12.20__ року уклала контракт з компанією В із Польщі на поставку 100 куб. м. пиломатеріалів за ціною 100 Євро за 1 куб. м. Умови контракту передбачають попередню оплату.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; відобразити немонетарні статті. Розв'язок оформити таблицею 3.1.

Таблиця 3.1.

Журнал господарських операцій

| Дата | Курс НБУ | Зміст | Дт | Кт | Сума | Примітки |
|------------|----------|--|----|----|------|----------|
| 15.12.20__ | 28.0 | Отримана попередня оплата 10 000 Євро | | | | |
| 30.12.20__ | 28.4 | Переоцінка валютних статей на кінець звітнього періоду | | | | |
| 16.01.20__ | 29.4 | Здійснена поставка товару на суму 10 000 Євро | | | | |

Вправа 2. Розв'язати практичну вправу. Українська компанія А 12.12.20__ року уклала контракт з компанією В із Польщі на поставку 100 куб. м. пиломатеріалів за ціною 100 Євро за 1 куб. м. Умови контракту передбачають першу подію-поставку пиломатеріалів.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; розрахувати курсову різницю та відобразити переоцінку монетарних статей. Розв'язок оформити таблицею 3.2.

Таблиця 3.2.

Журнал господарських операцій

| Дата | Курс НБУ | Зміст | Дт | Кт | Сума | Примітки |
|------------|----------|--|----|----|------|----------|
| 15.12.20__ | 28.0 | Здійснена поставка товару на суму 10 000 Євро | | | | |
| 30.12.20__ | 28.4 | Переоцінка валютних статей на кінець звітнього періоду | | | | |
| 16.01.20__ | 29.4 | Отримана оплата 10 000 Євро | | | | |
| | | | | | | |

Вправа 3. Українська компанія А уклала контракт з німецькою компанією С на купівлю обладнання для обробки деревини на суму 10 000 Євро на умовах попередньої оплати.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; відобразити немонетарні статті. Розв'язок оформити таблицею 3.3.

Таблиця 3.3.

Журнал господарських операцій

| Дата | Курс НБУ | Зміст | Дт | Кт | Сума | Примітки |
|------------|----------|--|----|----|------|----------|
| 15.12.20__ | 28.0 | Перерахований аванс постачальнику 10 000 Євро | | | | |
| 30.12.20__ | 28.40 | Переоцінка валютних статей на кінець звітнього періоду | | | | |
| 16.01.20__ | 29.4 | Отримане обладнання на суму 10 000 Євро | | | | |

Вправа 4. 10.01.20__ р банк зарахував на підставі заяви підприємства 500 000 грн для придбання 15 000 \$ на балансовий рахунок 2900. На дату придбання валюти (11.01.20__ р) курс МВРУ склав 27,30 грн за 1 \$, курс НБУ – 27,18 грн за 1 \$.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; розрахувати курсову різницю. Розв'язок оформити таблицею 3.4.

Таблиця 3.4.

Журнал господарських операцій

| Дата | Зміст | Дт | Кт | Сума |
|------------|---|----|----|------|
| 10.01.20__ | Перераховані кошти банку для купівлі валюти | | | |
| 11.01.20__ | Оприбуткована валюта по курсу НБУ | | | |
| 11.01.20__ | Відображена різниця між курсом купівлі на МВРУ і курсом НБУ | | | |
| 11.01.20__ | Віднесені на затрати послуги банку | | | |
| 11.01.20__ | Залишок коштів повернений на поточний рахунок у національній валюті | | | |

Вправа 5. Підприємство «Компас» для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі 10000\$ по договірному курсу 27,60 грн./\$ перерахувало ? грн. Курс НБУ на дату зарахування купленої іноземної валюти – 27,50 грн./\$.

За придбання іноземної валюти підприємством була сплачена комісійна винагорода: банку - 0,5% від суми, згідно курсу на МВРУ; - МВРУ - 0,2% від суми, згідно курсу на МВРУ.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки. Розв'язок оформити таблицею 3.5.

Таблиця 3.5.

Журнал господарських операцій

| Зміст | Дт | Кт | Сума |
|---|----|----|------|
| Перераховані кошти банку для купівлі валюти | | | |
| Оприбуткована валюта по курсу НБУ | | | |
| Відображена різниця між курсом купівлі на МВРУ і курсом НБУ | | | |
| Сплачена комісійна винагорода: - банку - 0,5% від суми згідно курсу на МВРУ | | | |
| МВРУ - 0,2% | | | |
| Віднесено витрати послуги банку | | | |
| Залишок коштів повернений на поточний рахунок у національній валюті | | | |

Вправа 6. Українська компанія А (продавець) 11.01.20__ уклала контракт з австрійською компанією D, який передбачає, що Компанія А здійснює регулярні поставки деревини протягом 20__ року. Поставки здійснюються товарними партіями по 100 куб. м. кожна по ціні 100 Євро за 1 куб. м., по мірі формування партій. Компанія D (покупець) здійснює оплату один раз на квартал, при цьому можливе як авансування поставки з боку покупця, так і виникнення заборгованості за поставлений товар.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки. Розв'язок оформити таблицею 3.6.

Таблиця 3.6.

Журнал господарських операцій

| Дата | Курс НБУ | Зміст | Дт | Кт | Сума | Примітки |
|------------|----------|---|----|----|------|----------|
| 14.01.20__ | 25.5 | Покупець провів часткове авансування поставки на 5 000 Євро | | | | |

| | | | | | | |
|------------|------|--|--|--|--|--|
| 17.02.20__ | 30.1 | Здійснена поставка товарної партії на 10 000 Євро. Визнана дебіторська заборгованість покупця 5 000 Євро. | | | | |
| 31.03.20__ | 29.6 | Переоцінка валютних статей на кінець кварталу | | | | |
| 20.04.20__ | 28.8 | Отримана оплата 10 000 Євро, в тому числі аванс 5 000 Євро в рахунок майбутньої поставки | | | | |
| 30.06.20__ | 27.5 | Переоцінка валютних статей на кінець кварталу | | | | |
| 14.07.20__ | 27.4 | Здійснена поставка товарної партії на 10 000 Євро. Визнана дебіторська заборгованість покупця 5 000 Євро. | | | | |

Питання для самоконтролю:

1. Розкрити поняття монетарної та немонетарної статей.
2. Що розуміється під валютною операцією?
3. Обґрунтуйте порядок визначення та відображення в обліку курсових різниць.
4. Що є об'єктом обліку курсових різниць?
5. Які активи не підлягають перерахунку при визначенні курсових різниць?
6. Як умовно розділяються курсові різниці?
7. Як відображаються курсові рівниці у формах бухгалтерської звітності?
8. Як і на яку дату здійснюється перерахунок курсових різниць?
9. Як здійснюється перерахунок курсової різниці по дебіторській та кредиторській заборгованостях?
10. Які документи необхідно оформляти під час купівлі іноземної валюти?
11. Які виникають витрати під час купівлі іноземної валюти?
12. Які застосовуються методи купівлі іноземної валюти?
13. Які існують операції з продажу іноземної валюти?

Тести для самоконтролю:

1. Вкажіть бухгалтерське проведення. Списано фактичну собівартість реалізованої валюти.

1. Дт 31.1 Кт 71.1 2. Дт 94.2 Кт 31.2
3. Дт 94.2 Кт 33.3 4. Дт 94.2 Кт 33.4

2. Вкажіть бухгалтерське проведення. На поточний рахунок у національній валюті зараховано суму доходу від реалізації іноземної валюти.

1. Дт 31.1 Кт 79.1 2. Дт 31.2 Кт 71.2
3. Дт 31.1 Кт 71.1 4. Дт 31.2 Кт 70.2

3. Вкажіть бухгалтерське проведення. Списано фактичну собівартість реалізованої

валюти при її реалізації .

1. Дт 71.1 Кт 33.3 2. Дт 31.1 Кт 33.3
3. Дт 95 Кт 33.3 4. Дт 94.2 Кт 33.4

4. Вкажіть бухгалтерське проведення. Закриваються на фінансові результати витрати, пов'язані зі збутом продукції при її відвантаженні на експорт.

1. Дт 93 Кт 685 2. Дт 92 Кт 685
3. Дт 79 Кт 93 4. Дт 94 Кт 685

5. Чи використовується іноземна валюта як засіб платежу між резидентами (крім банків) на Україні?

1. Так, всі підприємства можуть використовувати іноземну валюту, як засіб платежу.
2. Ні, резиденти не можуть використовувати валюту на території України, як засіб розрахунку між собою.
3. Так, якщо вони мають дозвіл.
4. Можна, але за деяку продукцію та послуги.

6. Вкажіть бухгалтерське проведення. Оприбуткована в касу придбана іноземна валюта.

1. Дт 30.1 Кт 333 2. Дт 30.1 Кт 31.2;
3. Дт 30.2 Кт 33.3; 4. Дт 30.2 Кт 33.4

7. Вкажіть кореспонденцію рахунків. Направлено для продажу іноземна валюта при надходженні її від іноземного покупця.

1. Дт 31.1 Кт 31.2 2. Дт 33.3 Кт 36.2
3. Дт 33.4 Кт 31.2 4. Дт 31.2 Кт 33.3

8. У якому розмірі встановлюється ліміт каси в іноземній валюті для підприємств

1. Як визначить підприємство.
2. Відповідно до розрахунку.
3. Ліміт каси в іноземній валюті для підприємств не встановлюється.
4. Як рішить банк.

9. З якою метою можна купувати іноземну валюту підприємству ?

1. Для проведення розрахунків з оплати праці іноземців.
2. Для збереження коштів.
3. Для оплати конкретного контракту та розрахунків з банком.
4. Для накопичення іноземної валюти на вільні кошти.

10. Вкажіть кореспонденцію рахунків Погашено заборгованість з поточного рахунку в іноземній валюті за короткострокової позиці та сплачено відсотки за користування позикою.

1. Дт 602 Кт 312; Дт 44 Кт 312; 2. Дт 602 Кт 312; Дт 951 Кт 312;
3. Дт 502 Кт 312; Дт 441 Кт 312; 4. Дт 502 Кт 312; Дт 92 Кт 312.

Рекомендована література: основна [7,8,9,11,12,16,18,25,27,28,31,33], дод. [34-42], інф.джер. [1-13].

Тема 4: Облік імпорتنих операцій ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Мета - засвоєння нормативно-правове регулювання та види здійснення імпорتنих операцій, знати документальне відображення операцій з імпорту, набуття практичних навичок з відображення на рахунках бухгалтерського обліку закупівлі імпорتنих товарів, робіт, послуг, облік імпорту товарів на умовах комерційного кредиту та облік закупівлі імпорتنих товарів через посередника.

План практичного заняття :

1. Загальні засади здійснення імпорتنих операцій.
2. Бухгалтерський облік здійснення імпорتنих операцій за умови прямого виходу підприємства на зовнішній ринок.
3. Облік імпорту товарів, робіт, послуг.

4. Особливості оподаткування імпорتنих операцій.

Завдання 4.1. Продовжити думку:

1. Імпорт -
2. Докуметальне забезпечення імпорتنих операцій:
3. Види митних платежів при імпорті:
4. ПДВ при імпорті розраховується за формулою:
5. Акцизний податок розраховується за формулою:
6. Митна вартість-

Завдання 4.2. Розв'язати практичні ситуації.**Приклад розв'язку.****Журнал господарських операцій**

| № | Господарські операції | Варіанти обліку | | | | Сума |
|----|--|---|-----|--------------------------------|-----|----------------------|
| | | 1. За датою передачі ризиків і вигод за Інкотермс | | 2. За датою митного оформлення | | |
| | | Дт | Кт | Дт | Кт | |
| 1 | На основі правил Інкотермс у порту до покупця перейшли усі ризики й вигоди від користування товаром (ще до митного оформлення). Курс НБУ 28 грн/\$ | 287 | 632 | - | - | 50120 грн/ 1790\$ |
| 2 | Постачальнику перераховано грошові кошти за товар. Для спрощення прикладу – у той же день, тому курсові різниці відсутні | 632 | 312 | 371* | 312 | 50120 грн/ 1790\$ |
| 3 | Зроблений платіж митному брокеру (його послуги – 2000 грн, мито – 5000 грн, ПДВ – 11000 грн) | 377 | 311 | 377 | 311 | 18000 грн |
| 4 | Віднесено сплачений брокером ПДВ на податковий кредит на основі митної декларації ($11024=(50120+5000)\times 0,2$). Курс НБУ 28 грн/\$ | 641.1 | 377 | 641 | 377 | 11024 грн |
| 5 | Товар фізично надійшов на склад імпортера. Відображено формування первісної вартості товару | 281 | 287 | 281 | 632 | 50120 грн |
| 6 | У первісну вартість включено мито | 281 | 377 | 281 | 377 | 5000 грн |
| 7 | У первісну вартість включено послуги брокера | 281 | 377 | 281 | 377 | 2000 грн |
| 8 | Включено до первісної вартості товару витрати з доставки товару (ТЗВ) | 289 | 685 | 289 | 685 | 250,00 грн |
| 9 | Сплачено перевізнику | 685 | 311 | 685 | 311 | 250,00 грн |
| 10 | Взаємозалік заборгованостей* | - | - | 632 | 371 | 50120 грн/ 1790\$ |

*у варіанті 2 вийшла оплата ще до оприбуткування товару, тому необхідні проведення такі, як при попередній оплаті за товар

Вправа 1. Підприємство за зовнішньоекономічним договором придбало товар на суму 10000 дол. США (курс НБУ умовно — 23 грн./дол.). МД оформлена цього ж дня.

Плата за митне оформлення товару (умовно) — 500 грн. Вартість послуг митного брокера — 2000 грн. (брокер не є платником ПДВ).

Курс НБУ на дату:— балансу —25 грн./дол.; — погашення заборгованості — 24 грн./дол.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Перша подія — отримання товару

Таблиця 4.1.

Журнал господарських операцій

| № з/п | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | Сума, дол./грн. |
|--|---|----------------------|----|--------------------|
| | | Дт | Кт | |
| Ввезення та оприбуткування імпортного товару (курс НБУ — 23 грн./дол.) | | | | |
| 1 | Сплачено митні платежі при ввезенні товару: | | | |
| | — ввізне мито (15 %) | | | |
| | — «ввізний» (імпортний) ПДВ (20 %) | | | |
| | — плата за митне оформлення | | | |
| 2 | Оплачено послуги митного брокера | | | |
| 3 | Оприбутковано товар | | | |
| 4 | Уключено до первісної вартості товару: | | | |
| | — ввізне мито | | | |
| | — плату за митне оформлення | | | |
| | — вартість послуг митного брокера | | | |
| 5 | Відображено залік заборгованостей з митним брокером | | | |
| 6 | Віднесено до складу податкового кредиту суму сплаченого «ввізного» ПДВ (на підставі МД) | | | |
| Відображення курсових різниць на дату балансу (курс НБУ — 25 грн./дол.) | | | | |
| 7 | Відображено курсову різницю на дату балансу (25 грн./дол. - 23 грн./дол.) | | | |
| 8 | Списано курсову різницю на фінансовий результат | | | |
| Оплата отриманого імпортного товару (курс НБУ — 24 грн./дол.) | | | | |
| 9 | Перераховано нерезиденту кошти на оплату товару | | | |
| 10 | Відображено курсову різницю (24 грн./дол. - 25 грн./дол.) | | | |
| 11 | Списано курсову різницю на фінансовий результат | | | |

Вправа 2. Підприємство згідно із зовнішньоекономічною угодою перерахувало нерезиденту передоплату за товар у сумі 10000 дол. (курс НБУ — 23 грн./дол.).

Через деякий час товар було ввезено на митну територію України. Курс НБУ на дату подання МД для митного оформлення — 25 грн./дол.

Плата за митне оформлення товару (умовно) — 500 грн. Вартість послуг митного брокера — 2000 грн. (брокер не є платником ПДВ). Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Перша подія — перерахування передоплати за товар

Таблиця 4.2.

Журнал господарських операцій

| № з/п | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | Сума, €/грн. |
|--|---|----------------------|----|--------------|
| | | Дт | Кт | |
| Перерахування передоплати за товар нерезиденту (курс НБУ — 23 грн./дол.) | | | | |
| 1 | Перераховано передоплату нерезиденту за товар | | | |
| Ввезення та оприбуткування імпортного товару (курс НБУ — 25 грн./дол.) | | | | |
| 2 | Сплачено митні платежі при ввезенні товару | | | |
| | — ввізне мито (15 %) | | | |
| | — «ввізний» (імпортний) ПДВ (20 %) | | | |
| | — плата за митне оформлення | | | |
| 3 | Оплачено послуги митного брокера | | | |
| 4 | Оприбутковано товар | | | |
| * Первісну вартість ввезеного товару формуємо за курсом НБУ, що діяв на початок дня дати сплати авансу (<u>п. 6 П(С)БО 21</u>), тобто за офіційним курсом, що діяв на дату перерахування передоплати. Курс НБУ на дату отримання товару не враховуємо. | | | | |
| 5 | Відображено залік заборгованостей з нерезидентом | | | |
| 6 | Уключено до первісної вартості товару: | | | |
| | — ввізне мито | | | |
| | — плату за митне оформлення | | | |
| | — вартість послуг митного брокера | | | |
| 7 | Відображено залік заборгованостей з митним брокером | | | |
| 8 | Віднесено до складу податкового кредиту суму сплаченого «ввізного» ПДВ (на підставі МД) | | | |

Вправа 3. За умовами ЗЕД-договору підприємство оптової торгівлі імпортує товари вартістю \$5000. Згідно з домовленістю сторін імпортні операції здійснено в такій послідовності:

16.09.20_ р. — перераховано нерезиденту передоплату за товари в сумі \$2500 (курс НБУ — 25,14грн./\$);

22.09.20_ р. — фактично ввезено та оприбутковано усю партію товару (курс НБУ — 25,17грн./\$);

07.10.20_ р. — перераховано нерезиденту частину вартості товару, що залишилася, в сумі \$2500 (курс НБУ — 25,15 грн./\$). Курс НБУ на 30.09.20_ р. — 25,21 грн./\$.

Мито, сплачене при ввезенні товарів, становить 10 % (умовно).

Вартість послуг митного брокера — 1800 грн. (у тому числі ПДВ — 300 грн.).

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Журнал господарських операцій

| № з/п | Зміст господарської операції | Кореспонденція рахунків | | Сума, \$/грн. |
|---|--|-------------------------|----|---------------|
| | | Дт | Кт | |
| Перерахування 50 % авансу за товар нерезиденту — 25,14 грн./\$) | | | | |
| 1 | Перераховано часткову передоплату за товар нерезиденту | | | |
| Ввезення та оприбуткування імпортного товару -25,17 грн./\$) | | | | |
| 2 | Перераховано суму ввізного мита | | | |
| <i>* За умовами прикладу контрактна вартість відповідає митній вартості товару.</i> | | | | |
| 3 | Перераховано суму «ввізного» ПДВ | | | |
| 4 | Оплачено послуги митного брокера | | | |
| 5 | Відображено суму податкового кредиту з ПДВ (за наявності зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної) | | | |
| 6 | Оприбутковано отримані від нерезидента товари | | | |
| <i>* Частина імпортних товарів, за які було перераховано передоплату, зараховується на баланс за курсом НБУ, що діяв на момент такої передоплати.</i> | | | | |
| 7 | Включено до первісної вартості товарів суму ввізного мита | | | |
| 8 | Включено до первісної вартості товарів вартість послуг митного брокера | | | |
| 9 | Відображено суму податкового кредиту з ПДВ на підставі митної декларації | | | |
| 10 | Відображено залік заборгованостей (на суму раніше сплаченого авансу) | | | |
| Відображення курсової різниці на дату балансу — 25,21 грн./\$) | | | | |
| 11 | Відображено курсову різницю за монетарною (грошовою) заборгованістю, що залишилася, перед нерезидентом на дату балансу | | | |
| 12 | Списано курсову різницю на фінансовий результат | | | |
| Перерахування оплати (решти 50 % вартості товару) нерезиденту -25,15грн./\$) | | | | |
| 13 | Погашено частину заборгованості за товар, що залишилася | | | |
| 14 | Відображено курсову різницю, що виникла при погашенні заборгованості | | | |
| 15 | Списано курсову різницю на фінансовий результат | | | |

Вправа 4. Підприємство імпортувало обладнання на суму 10000 дол. США на умовах післяплати. Курс НБУ на дату розмитнення — 28,0 грн у червні 20_ р.; на дату балансу 30.06.20_ р. — 27,85 грн. У липні виявлено, що обладнання містить брак, який неможливо усунути на місці. Сторони прийняли рішення повернути обладнання і розірвати контракт. Сплачено мито 2400 грн., ПДВ-?

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

3. Вкажіть кореспонденцію рахунків Погашена заборгованість іноземному постачальнику з поточного рахунку в іноземній валюті, а також сплачено витрати з перерахування коштів:

| | | | | |
|----|---------|----------|-------|----------|
| 1. | Дт 63.1 | Кт 31.1; | Дт 92 | Кт 31.1; |
| 2. | Дт 63.1 | Кт 31.2; | Дт 93 | Кт 31.2; |
| 3. | Дт 63.2 | Кт 31.2; | Дт 92 | Кт 31.2; |
| 4. | Дт 63.2 | Кт 333; | Дт 95 | Кт 333 |

4. У яких випадках можна одержати з банку іноземну валюту?

1. Для оплати рахунків в Україні;
2. Для оплати рахунків нерезидентів.
3. Для оплати витрат на відрядження за кордон.
4. Для оплати праці громадян інших держав.

5. Вкажіть кореспонденцію рахунків Платіжним дорученням перераховано суму для придбання іноземної валюти для перерахування попередньої оплати постачальнику ?

| | | | |
|------------|----------|------------|----------|
| 1. Дт 31.1 | Кт 31.1; | 2. Дт 31.2 | Кт 31.1; |
| 3. Дт 63.2 | Кт 31.1; | 4. Дт 333 | Кт 31.1 |

6. Вкажіть кореспонденцію рахунків: Нараховано ПДВ при отриманні імпортного товару :

| | | | |
|------------|---------|----------------|---------|
| 1. Дт 28.1 | Кт 685; | 2. Дт 641(644) | Кт 642; |
| 3. Дт 93 | Кт 685; | 4. Дт 281 | Кт 642. |

7. Що вважається обліковою партією за експортно-імпортними операціями при відвантаженні в порт ?

1. Один контейнер, оформлений однією накладною.
2. Одна цистерна або один вагон, оформлений однією накладною.
3. Один вид товару, оформлений однією або декількома накладними, відправленими в одному напрямку.
4. Один вид товару, оформлений однією накладною, що вивозиться в різних напрямках.

8. Строки розрахунків по зовнішньоекономічних операціях без надання додаткових дозволів складають:

1. 180 днів
2. 365 днів
3. 90 днів
4. 120 днів

9. Імпорт - це:

- 1) продаж продукції іноземним контрагентам та вивіз її за митну територію України;
- 2) різновид підприємницької діяльності, яка спрямована на інвестування засобів в рухоме та нерухоме майно;
- 3) придбання у іноземного контрагента товарної продукції шляхом його ввезення на митну територію України.
- 4) товарообмінна операція.

10. До імпортних операцій відносяться:

- а) придбання запасів від іноземних постачальників на умовах комерційного кредиту;
- б) придбання запасів та послуг з оплатою готівкою;
- в) надходження запасів та послуг як матеріальна допомога;
- г) ввезення запасів шляхом бартерних угод.

Рекомендована література: основна [1-10,16-20,26,27], дод. [34-42], інф.джер. [1-13].

Тема 5: Облік експортних операцій ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Мета - засвоєння нормативно-правового регулювання та види здійснення експортних операцій, знати документальне відображення операцій з експорту, набуття практичних навичок з відображення на рахунках бухгалтерського обліку реалізації готової продукції, товарів, робіт, послуг, прав, облік експорту товарів на умовах комерційного кредиту.

План практичного заняття:

1. Загальні засади здійснення експортних операцій.
2. Бухгалтерський облік здійснення експортних операцій за умови прямого виходу підприємства на зовнішній ринок.
3. Облік експорту товарів, робіт, послуг.
4. Особливості оподаткування експортних операцій.

Завдання 5.1. Продовжити думку:

Експорт - _____

Експортні операції оподатковуються такими податками: _____

Реекспорт - _____

Документи, що є підставою для обліку експортних товарів та їх руху: _____

Завдання 5.2. Розв'язати практичні ситуації.

Приклад розв'язку.

Відвантаження на експорт до отримання оплати:

28.01.2022 р. – продукція була передана перевізнику;

01.02.2022 р. – оформлення вантажної митної декларації;

23.02.2022 р. – отримання оплати від нерезидента.

Журнал господарських операцій

| № | Дата | Курс НБУ* | Господарська операція | Дт | Кт | Сума |
|--|------------|--------------------|---|-----|------|-------------------|
| Перша подія – відвантаження сільгосподарської продукції покупцю-нерезиденту | | | | | | |
| 1 | 28.01.2022 | 32.3432 грн /1€ | Передача продукції перевізнику на умовах FOB та визнання доходу за актом приймання-передачі. За курсом на дату авансу: $32.3432 \times 2000 = 64219,80$ грн | 362 | 701 | 2000€ 64219,80 |
| 2 | | | Списана собівартість зернових | 901 | 271 | 30000,00 |
| 3 | | | Визначено дохід від курсової різниці по валютному рахунку (= $(32.0293 - 32.3432) \times 2000 = -627,80$) | 945 | 312 | 627,80 |
| 4 | 31.01.2022 | 32.0293 грн /1€ | Доходи січня списані на фінансовий результат | 701 | 791 | 64219,80 |
| 5 | | | Витрати січня списані на фінансовий результат | 791 | 901 | 30000,00 |
| | | | | 791 | 945 | 627,80 |
| 6 | 01.02.2022 | 31.7464 грн/1€ | Складання митної декларації та податкової накладної за нульовою ставкою ПДВ | 701 | 6411 | 0,00 |
| 7 | | | Оплата послуг брокера | 377 | 311 | 1000,00 |
| 8 | | | Послуги брокера віднесено на витрати на збут | 93 | 377 | 1000,00 |
| 9 | 23.02.2022 | 32.9039 грн/1€ | Надійшла оплата від покупця (= $2000 \times 32.9039 = 65807,80$) | 312 | 362 | 2000€ 65807,80 |
| 10 | | | Визнані доходи від курсової різниці (= $(32.9039 - 32.3432) \times 2000 = -1121,40$ грн) | 362 | 714 | 1121,40 |
| 11 | | | Витрати від курсової різниці по валютному рахунку (= $(31.1707 - 32.9039) \times 2000 = -3466,40$) | 945 | 312 | 3466,40 |
| 12 | | | | | | |
| 13 | 28.02.2022 | 31.1707 грн /1€ | Дохід від курсової різниці віднесений на фінансовий результат | 714 | 791 | 1121,40 |
| 14 | | | | | | |
| 15 | | | Закрито рахунки обліку витрат | 791 | 93 | 1000,00 |
| | | | | 791 | 945 | 3466,40 |

Вправа 1. Визначити фінансовий результат у підприємства-виробника продукції при прямому виході на міжнародний ринок. Відвантажено продукцію за контрактом на суму 35 000 дол. США (курс НБУ – 28.2 грн. за 1 дол). Витрати на пакування продукції, навантаження на транспорт – 83 760 грн., собівартість виготовленої продукції – 340000 грн. Транспортні витрати –

Журнал господарських операцій
Перша подія — відвантаження

| № з/п | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | Курс НБУ, грн./\$ | Сума, \$/грн. |
|---|--|----------------------|----|-------------------------|------------------|
| | | Дт | Кт | | |
| Оформлення МД, вивезення товару | | | | | |
| 1 | Перераховано плату за митне оформлення товару поза місцем розташування митного органу | | | | |
| 2 | Нараховано плату за митне оформлення | | | | |
| 3 | Отримано від митного брокера послуги з декларування | | | | |
| 4 | Оплачено послуги митного брокера | | | | |
| 5 | Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ на дату фактичного вивезення товару за межі митної території України | | | 22,6 | |
| 6 | Віднесено на фінансовий результат: | | | | |
| | — плату за митне оформлення товару | | | | |
| | — послуги митного брокера | | | | |
| Відвантаження товару на експорт (передача на складі покупця) | | | | | |
| 1 | Передано товар покупцю | | | 22,8 | |
| 2 | Списано собівартість реалізованих товарів | | | — | |
| 3 | Віднесено на фінансовий результат: | | | | |
| | — дохід від реалізації товару | | | — | |
| | — собівартість реалізованого товару | | | — | |
| Отримання від нерезидента першої частини оплати за товар (\$20000) | | | | | |
| 1 | Зараховано оплату на поточний рахунок | | | | |
| 2 | Відображено курсову різницю за дебіторською заборгованістю на суму оплати (23,0 грн./\$ - 22,8 грн.) | | | | |
| Перерахунок заборгованості на дату балансу | | | | | |
| 1 | Відображено курсову різницю на дату балансу (24,0 грн./\$ - 22,8 грн./\$) | | | 24,0 | |
| 2 | Віднесено на фінансовий результат дохід від курсової різниці | | | — | |
| Отримання від нерезидента другої частини оплати за товар (\$30000) | | | | | |
| 1 | Зараховано оплату на поточний рахунок | | | 23,7 | |
| 2 | Відображено курсову різницю за дебіторською заборгованістю на суму оплати (23,7 грн./\$ - 24,0 грн./\$) | | | 23,7 | |

Вправа 3. Підприємство отримало часткову передоплату за товар у сумі \$40000 (курс НБУ на дату надходження коштів на поточний рахунок — 24,0 грн./\$). Після дати балансу відвантажено товар на експорт (умови постачання — EXW, місце постачання — склад продавця) на суму \$100000 (курс НБУ на дату відвантаження — 24,5 грн./\$, на дату МД — 24,4 грн./\$). Плата за митне оформлення — 2000 грн. Послуги митного брокера — 3200 грн. (без ПДВ). Після дати балансу (курс НБУ на дату балансу — 24,7 грн./\$) отримано доплату в сумі \$60000 (курс НБУ на дату надходження коштів на поточний рахунок — 25,2 грн./\$).

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Журнал господарських операцій
Перша подія — передоплата

| № з/п | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | Курс НБУ, грн./\$ | Сума, \$/грн. |
|--|---|----------------------|----|-------------------|---------------|
| | | Дт | Кт | | |
| Отримання від нерезидента передоплати (\$40000) | | | | | |
| 1 | Отримано передоплату від нерезидента на поточний рахунок | | | 24,0 | |
| Відвантаження товару на експорт (передача на складі продавця) | | | | | |
| 1 | Відвантажено товар на експорт | | | 24,5 | |
| 2 | Списано собівартість реалізованих товарів | | | — | |
| 3 | Здійснено залік заборгованостей | | | — | |
| 4 | Віднесено на фінансовий результат: | | | | |
| | — дохід від реалізації товару | | | | |
| | — собівартість реалізованого товару | | | | |
| Оформлення МД, вивезення товару | | | | | |
| 1 | Перераховано плату за митне оформлення товару поза місцем розташування митного органу | | | | |
| 2 | Нараховано плату за митне оформлення товару | | | | |
| 3 | Отримано від митного брокера послуги з декларування товару | | | | |
| 4 | Оплачено послуги митного брокера | | | | |
| 5 | Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ | | | 24,4 | |
| 6 | Віднесено на фінансовий результат: | | | | |
| | — плату за митне оформлення товару | | | | |
| | — послуги митного брокера | | | | |
| Перерахунок заборгованості на дату балансу | | | | | |
| 1 | Відображено курсову різницю на дату балансу (24,7 грн./\$ - 24,5 грн./\$) | | | 24,7 | |
| 2 | Віднесено на фінансовий результат дохід від курсової різниці | | | — | |
| Отримання від нерезидента доплати (\$60000) | | | | | |
| 1 | Отримано доплату від нерезидента на поточний рахунок | | | 25,2 | |

Вправа 4. Експортер надав 27.08.20__ нерезиденту ІТ-послуги на суму 1000 \$ (курс НБУ на цю дату становив умовно 27,85 грн за 1 \$), ПДВ не нараховується. Оплата за послуги надійшла на валютний рахунок банку 30.08.20__ (курс НБУ на цю дату становив умовно 28,11 грн за 1 \$). Собівартість послуг становила 15000 грн.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Таблиця 5.4.

Журнал господарських операцій

| Дата операції | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | |
|---------------|---|----------------------|----|----------------|
| | | Дт | Кт | Сума, дол./грн |
| 27.08.20__ | Відображено дохід від надання ІТ-послуг (надано послуги) | | | |
| 27.08.20__ | Відображено собівартість за наданою послугою | | | |
| 30.08.20__ | Надійшла оплата за послуги від нерезидента на валютний рахунок банку | | | |
| 30.08.20__ | Відображено доходи від курсових різниць (на кінець місяця монетарна стаття) | | | |
| 31.08.20__ | Відображено доходи від курсових різниць | | | |

Вправа 5. Умови договору про надання маркетингових послуг передбачають передоплату в розмірі 100 % від суми договору. 27.08.20__ на валютний рахунок банку надійшла передоплата в розмірі 1000 \$ (курс НБУ на цю дату становив умовно 27,85 грн за 1 \$).

30.08.20__ резидент надав нерезиденту послуги (було підписано акт наданих послуг). Курс НБУ на цю дату становив умовно 28,11 грн за 1 \$. Собівартість послуг становила 10000 грн.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Таблиця 5.5.

Журнал господарських операцій

| Дата операції | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | |
|---------------|---|----------------------|----|----------------|
| | | Дт | Кт | Сума, дол./грн |
| 27.08.20__ | Надійшла попередня оплата від покупця на валютний рахунок банку | | | |
| 30.08.20__ | Надано послуги нерезидентам | | | |
| 30.08.20__ | Відображено собівартість за наданою послугою | | | |
| 30.08.20__ | Відображено взаємозарахування заборгованостей | | | |

Перелік питань для самоконтролю:

1. Облік розрахунків з бюджетом по платежах щодо експортних операцій.
2. Документальне оформлення експортних операцій при перевезеннях вантажів.
3. Організація обліку експортних товарів.
4. Синтетичний та аналітичний облік товарів, що експортуються за митні кордони України.
5. Особливості обліку експорту готової продукції, виготовленої з давальницької імпортової сировини і матеріалів.
6. Особливості обліку експорту за митні кордони України сировини і матеріалів на давальницьких засадах.
7. Облік здійснення експортних операцій через посередника
8. Облік розрахунків з бюджетом по платежах щодо експортних операцій.
9. Документальне оформлення експортних операцій при перевезеннях вантажів.
10. Організація обліку експортних товарів.
11. Синтетичний та аналітичний облік товарів, що експортуються за митні кордони України.
12. Особливості обліку експорту готової продукції, виготовленої з давальницької імпортової сировини і матеріалів.
13. Особливості обліку експорту за митні кордони України сировини і матеріалів на давальницьких засадах.

14. Облік здійснення експортних операцій через посередника

Тести для самоконтролю:

1. Вкажіть кореспонденцію рахунків Надійшли кошти в іноземній валюті від іноземного покупця та зараховано їх на поточний рахунок:

- | | | | |
|----|------------------|----|------------------|
| 1. | Дт 31.2 Кт 70.2; | 2. | Дт 31.1 Кт 36.1; |
| 3. | Дт 31.2 Кт 36.2; | 4. | Дт 31.2 Кт 70.1. |

2. Вкажіть кореспонденцію рахунків. Одержано доход від реалізації готової продукції на експорт ?

- | | | | |
|----|----------------|----|-----------------|
| 1. | Дт 36.1 Кт 26; | 2. | Дт 36.2 Кт 701; |
| 3. | Дт 90.1 Кт 26; | 4. | Дт 36.2 Кт 26 |

3. Вкажіть кореспонденцію рахунків. Нарховано мито за оформлення документів при відвантажені готової продукції на експорт ?

- | | | | |
|----|-----------------|----|---------------|
| 1. | Дт 93 Кт 642; | 2. | Дт 92 Кт 685; |
| 3. | Дт 28.1 Кт 642; | 4. | Дт 902 Кт 685 |

4. На підставі яких документів видається ліцензія на експорт ?

1. Заява, копія контракту, документ про сплату державного мита.
2. Заява, завірена копія контракту, документ про підтвердження квоти.
3. Заява, сертифікат про походження товару, копія контракту, документ про сплату держмита.
4. Заява, завірена копія контракту, документ про підтвердження квоти, сертифікат про походження товару, документ про держмито.

5. Дозволено законодавством наступні види експортних операцій:

- 1) експорт товарів, який забезпечено кредитом держави або нерезидента;
- 2) експорт історичних цінностей та національного надбання;
- 3) експорт інтелектуальної власності;
- 4) експорт товарів на умовах безкоштовної допомоги;
- 5) вірні відповіді «а» та «г».

6. При експорті товарної продукції в митні органи можуть надаватися наступні види ліцензій:

- 1) генеральна;
- 2) разова;
- 3) індивідуальна;
- 4) вірні всі відповіді.

7. До розрахункової документації при експорті відносять:

- 1) сертифікат про походження товару;
- 2) сертифікат якості товару;
- 3) розрахункова специфікація;
- 4) страховий поліс.

8. До митної документації при експорті відноситься:

- 1) ВМД, сертифікат про походження товару, довідка про оплату мита, акцизного збору, митного збору, ПДВ;
- 2) комерційний акт, рахунок-фактура, сертифікат про походження товару, довідка про оплату мита, акцизного збору, митного збору, ПДВ;
- 3) технічні паспорти машин, ВМД, довідка про оплату мита, акцизного збору, митного збору, ПДВ;
- 4) комерційний акт, рахунок-фактура, сертифікат про походження товару, довідка про оплату мита, заява на переказ валюти, аварійний сертифікат.

9. Експорт - це:

- 1) продаж іноземному контрагенту товарної продукції шляхом вивезення її за межі митної території України;
- 2) різновид підприємницької діяльності, яка спрямована на інвестування коштів в майно;

3) придбання у іноземного контрагента товарної продукції шляхом ввезення її на митну територію України.

4) обмін подібними товарами.

10. Заборонено законодавством наступні види експортних операцій:

1) експорт товарів, який забезпечено кредитом держави або нерезидента;

2) експорт товарів на умовах безкоштовної допомоги;

3) експорт інтелектуальної власності;

4) експорт історичних цінностей та національного надбання;

5) вірні відповіді «в» і «г».

Рекомендована література: основна [1- 10,16-20,27], дод. [34-42], інф.джер. [1-13].

Тема 6: Облік бартерних (товарообмінних) операцій та операцій з давальницькою сировиною

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Мета - засвоєння нормативно-правового регулювання товарообмінних операцій, операцій з давальницькою сировиною, знати документальне оформлення та відображення товарообмінних операцій, набуття практичних навичок з відображення на рахунках бухгалтерського обліку товарообмінних операцій та операцій з давальницькою сировиною.

План практичного заняття:

1. Поняття та облік бартерних операцій.
2. Порядок обліку операцій з давальницькою сировиною.
3. Облік оподаткування операцій з давальницькою сировиною.
4. Облік оподаткування бартерних операцій.

Завдання 6.1. Продовжити думку:

1. Бартер -
2. Операції з давальницькою сировиною-
3. Термін здійснення операції з давальницькою сировиною _____
4. Справедлива вартість -

Завдання 6.2. Розв'язати практичні ситуації.

Вправа 1. Підприємство-резидент уклало з нерезидентом договір ЗЕД- бартеру. За умовами договору:

— підприємство А — резидент 24.12.20__ р. відвантажило нерезиденту партію товару А, контрактна вартість якого становить \$10 000. Дата визнання доходу збіглася з датою митного оформлення. Курс НБУ на дату митного оформлення та відвантаження товару нерезиденту — 28 грн./\$ (умовно). Собівартість придбаних і реалізованих на експорт товарів — 150 000,00 грн.;

— підприємство Б — нерезидент 16.02.20__ р. здійснює зустрічне постачання партії товару Б договірною вартістю \$10000. Курс НБУ на дату митного оформлення та оприбуткування імпортованих товарів (дати збігаються) — 28 грн./\$. При ввезенні товару на митну територію України були сплачені такі митні платежі:

- мито — 10 % ;
- «ввізний» (імпортований) ПДВ;
- плата за митне оформлення — 500 грн.

Договірна вартість товарів прийнята на рівні їх звичайних цін.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Таблиця 6.1.

Журнал господарських операцій

| № з/п | Зміст господарської операції | Кореспонденція рахунків | | Сума, \$/грн. |
|---|---|-------------------------|----|---------------|
| | | Дт | Кт | |
| На дату першої події — експорту (постачання партії товару А нерезиденту) — 24.12.20__ р. | | | | |
| 1 | Відвантажено партію товару А на експорт | | | |
| 2 | Списано собівартість реалізованих товарів | | | |
| На дату другої події — імпорту (отримання партії товару Б від нерезидента) — 16.02.20__ р. | | | | |
| 1 | Сплачено митні платежі при ввезенні товарів: | | | |
| | — ввізне мито | | | |
| | — плату за митне оформлення | | | |
| | — «ввізний» (імпортний) ПДВ | | | |
| 2 | Суму ПДВ, сплачену при митному оформленні, включено до складу податкового кредиту з ПДВ | | | |
| 3 | Оприбутковано партію імпортного товару Б | | | |
| 4 | Уключено до первісної вартості товару | | | |
| | — ввізне мито | | | |
| | — плату за митне оформлення | | | |
| 5. | Відображено курсову різницю | | | |
| 6 | Відображено взаємозалік заборгованостей | | | |

Вправа 2.

Підприємство-резидент уклало з підприємством-нерезидентом бартерний ЗЕД-договір. За домовленістю сторін експортно-імпортні операції здійснюються в такій послідовності:

— підприємство-резидент 26.05.20__ р. відвантажило нерезиденту партію товару А, контрактна вартість якого складає \$15000. Дата визнання доходу збіглася з датою митного оформлення. Курс НБУ на дату митного оформлення і відвантаження товару нерезидентом — 26,63 грн./\$. Собівартість придбаних і реалізованих на експорт товарів — 300000,00 грн.;

— підприємство-нерезидент 07.06.20__ р. здійснює зустрічне постачання партії товару Б договірною вартістю \$15000. Курс НБУ на дату митного оформлення й оприбуткування імпортних товарів — 26,69 грн./\$. При ввезенні товару на митну територію України були сплачені такі митні платежі:

— мито — 15 % (умовно);

— «ввізний» (імпортний) ПДВ;

— плата за митне оформлення поза місцем розташування митного органу — 580 грн.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Таблиця 6.2.

Журнал господарських операцій

| № з/п | Зміст господарської операції | Кореспонденція рахунків | | Сума, грн. |
|--|--|-------------------------|----|------------|
| | | Дт | Кт | |
| На дату першої події — експорту (постачання партії товару А нерезидентом) | | | | |
| 1 | Відвантажено партію товару А на експорт | | | |
| 2 | Відображено податкові зобов'язання з ПДВ на дату фактичного вивезення товару | | | |

| | | | | |
|--|---|--|--|--|
| 3 | Списано собівартість реалізованих товарів | | | |
| 4 | Списано на фінансовий результат: | | | |
| | — доходи від реалізації товару А | | | |
| | — собівартість реалізованих товарів | | | |
| * У цьому випадку заборгованість нерезидента за бартерним ЗЕД-договором вважається немонетарною (буде погашена не грошовими коштами), тому суму такої заборгованості на дату погашення не перераховують. | | | | |
| На дату другої події — імпорту (отримання партії товару Б від нерезидента) | | | | |
| 1 | Оприбутковано партію імпортного товару Б | | | |
| 2 | Сплачено митні платежі при ввезенні товарів: | | | |
| | — ввізне мито | | | |
| | — плату за митне оформлення | | | |
| | — «ввізний» (імпортний) ПДВ | | | |
| 3 | Суму ПДВ, сплачену при митному оформленні, включено до складу податкового кредиту з ПДВ | | | |
| 4 | Включено в первісну вартість товару: | | | |
| | — ввізне мито | | | |
| | — плату за митне оформлення | | | |
| 5 | Відображено залік заборгованостей | | | |

Вправа 3.

Підприємство-резидент уклало контракт з нерезидентом на переробку давальницької сировини на митній території України. Згідно з договором контрактна вартість сировини становила \$10000, а вартість послуг з її переробки — \$4000.

Розрахунок за переробку давальницької сировини здійснюється частково грошовими коштами (\$3000), а частково — готовою продукцією (\$1000) після підписання акта виконаних робіт.

Фактична виробнича собівартість робіт з переробки давальницької сировини дорівнює 50000 грн.

Курс НБУ становив (умовно):

- на дату митного оформлення давальницької сировини — 27,2 грн./\$;
- на дату підписання акта виконаних робіт — 27,0 грн./\$;
- на дату отримання оплати від замовника-нерезидента — 26,9 грн./\$;
- на дату реекспорту готової продукції — 27,0 грн./\$.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Таблиця 6.3.

Журнал господарських операцій Переробка давальницької сировини в Україні (облік у виконавця)

| № з/п | Зміст господарської операції | Кореспонденція | | Сума, \$/грн. |
|-------|---|----------------|----|---------------|
| | | Дт | Кт | |
| 1 | Оприбутковано давальницьку сировину, отриману від нерезидента | | | |
| 2 | Передано сировину у виробництво | | | |

| | | | | |
|----|--|--|--|--|
| 3 | Сформовано собівартість робіт з переробки давальницької сировини | | | |
| 4 | Підписано акт виконаних робіт з переробки (27,0 грн./\$) | | | |
| 5 | Нараховано ПДВ з тієї частини вартості робіт, що оподатковується за ставкою 20 % | | | |
| 6 | Списано собівартість робіт з переробки давальницької сировини | | | |
| 7 | Відображено фінансовий результат виконаних робіт | | | |
| 8 | Відображено вартість ГП, отриманої з давальницької сировини | | | |
| 9 | Оприбуткована ГП, отримана в оплату за переробку (27,0 грн./\$) | | | |
| 10 | Відображено взаємозалік заборгованостей | | | |
| 11 | Отримано оплату від замовника (26,9 грн. за дол.) | | | |
| 12 | Відображено курсову різницю за монетарною заборгованістю ((27,0 грн./ \$ - 26,9 грн./ \$) | | | |
| 13 | Вивезення (реекспорт) готової продукції | | | |
| 14 | Сплачено митні платежі у зв'язку з імпортом ГП (ввізне мито, «імпортний» ПДВ, плата за митне оформлення тощо) (умовно) | | | |
| 15 | Сума ПДВ, сплачена при митному оформленні, включена до складу податкового кредиту по ПДВ | | | |
| 16 | Ввізне мито і плату за митне оформлення включено до первісної вартості ГП | | | |

Вправа 4.

За межі України вивезено 100 т сільгоспсировини для переробки і 4 т сировини для оплати послуг переробника. Собівартість сировини — 14000 грн. за 1 т.

Вартість послуг з переробки 100 т сировини становить 7000 євро.

Розрахунок за переробку здійснюється:

а) частково інвалютою (5000 євро);

б) частково сировиною (екв. 2000 євро), загальною собівартістю 56000 грн.

Необхідно: скласти журнал реєстрації господарських операцій; вказати первинні документи; здійснити розрахунки.

Таблиця 6.4.

Журнал господарських операцій Переробка сировини за кордоном (облік у замовника)

| № з/п | Зміст операції | Кореспонденція рахунків | | Сума (євро/грн.) |
|-------|---|-------------------------|--------|------------------|
| | | дебет | кредит | |
| 1 | Вивезено 03.01.20__ р. сировини: | | | |
| | — для переробки | | | |
| | — для оплати послуг | | | |
| 2 | Понесено митні та інші витрати у зв'язку з вивезенням сировини: | | | |
| | у тому числі сировини, що йде на оплату послуг | | | |
| 3 | | | | |
| | — у частині оплати сировиною | | | |
| | — у частині оплати валютою | | | |

| | | | | |
|---|---|--|--|--|
| 4 | Списано вартість сировини в собівартість ГП | | | |
| 5 | Нараховано 23.02.20__ р. курсові різниці тільки на монетарну частину заборгованості (5000 євро, що оплачуються інвалютою) | | | |
| 6 | Оплачено послуги з переробки: | | | |
| | — сировиною (відображено залік) | | | |
| | — інвалютою (23.02.20__ р.) | | | |
| 7 | Понесено витрати при ввезенні ГП (митний збір тощо) | | | |
| 8 | Списано до вартості ГП усі витрати на вивезення сировини і ввезення ГП | | | |
| 9 | Нараховано та сплачено «ввізний» ПДВ (у вигляді позитивної різниці — згідно з <u>п.п. 206.2.3 ПКУ</u>) | | | |

Питання для самоконтролю:

1. Особливості відображення в обліку експортної частини бартерної операції в зовнішній торгівлі.
2. Особливості відображення в обліку імпортної частини бартерної операції в зовнішній торгівлі.
3. Спеціальні режими при здійсненні бартерних операцій — застава, гарантія та їх відображення в системі бухгалтерського обліку.
4. Поняття давальницької сировини та зміст операцій з нею.
5. Види здійснення операцій з давальницькою сировиною.
6. Експорт давальницької сировини.
7. Імпорт давальницької сировини.
8. Реалізація готової продукції у країні переробки.
9. Реалізація готової продукції у третіх країнах.
10. Повернення готової продукції в країну замовника.
11. Спільна реалізація готової продукції.
12. Компенсація витрат за переробку сировини.

Тести для самоконтролю:

1. Бартер – це:

1. Операції, що включають експорт та імпорт товарів без грошової оплати
2. Операції, що включають експорт товарів
3. Операції, що включають імпорт товарів
4. Вірної відповіді немає

2. Якщо вивезена давальницька сировина українського замовника за межі митної території України, то через який термін повинна бути повернута готова продукція чи кошти в іноземній валюті на території України ?

1. Через 30 днів після моменту перетину нею митного кордону.
2. Не пізніше 90 днів з моменту складання рахунку фактури.
3. Не пізніше 90 днів з моменту оформлення митної декларації на відвантаження та відмітки митниці.
4. Не пізніше 90 днів з моменту перетину нею митного кордону та відмітки на кордоні.

3. Вкажіть кореспонденцію рахунків Відображено на рахунках погашення заборгованості за бартерною угодою між постачальником і покупцем ?

1. Дт 63.1 Кт 36.1
2. Дт 63.2 Кт 70.1
3. Дт 63.2 Кт 36.2
4. Дт 63.1 Кт 70.2

4. За рахунок яких джерел списується податок на додану вартість з куплених на території України товарів при їх реалізації за бартерною угодою на експорт ?

1. За рахунок податкового кредиту.
2. Включається до вартості реалізованого товару.

3. Списується на витрати.

4. Виникає податкове зобов'язання.

5. Які операції відносяться до операцій з давальницькою сировиною ?

1. Це операції, в яких доля сировини замовника становить 20% від вартості всієї сировини.

2. Це операції, в яких сировина на конкретному етапі переробки, складає не менше 10%.

3. Це операції, в яких сировина на конкретному етапі переробки, складає не менше 20% від вартості готової продукції, крім окремих видів.

4. Це всі операції по переробці давальницької сировини.

6. Фінансовий результат при здійсненні зовнішньоекономічних бартерних операцій:

1. Не виникає, так як вартість обмінюваних товарів збалансована;

2. Виникає внаслідок зміни курсу іноземної валюти;

3. Від зміни курсу іноземної валюти не залежить;

4. Вірної відповіді немає.

7. Давальницька сировина – це:

1. Сировина, матеріали, напівфабрикати, ввезені на митну територію країни іноземними засновниками або вивезення за її межі українським засновником

2. Напівфабрикати

3. Готова продукція

4. Вірної відповіді немає.

8. Які переваги мають операції з давальницькою сировиною в порівнянні з операціями на компенсаційній основі?

1. Мають тільки при сплаті податків;

2. Підносять нову технологію;

3. Мають відстрочку митного платежу;

4. Вірної відповіді немає.

9. Виготовлена з експортної давальницької сировини готова продукція, залежно від умов зовнішньоекономічного контракту, може бути:

1. увезена на митну територію України в повному обсязі;

2. увезена на митну територію України, за винятком частини, призначеної для здійснення розрахунків з нерезидентом за переробку;

3. реалізована за межами митної території;

4. усі відповіді правильні.

10. Бартерні операції можуть бути здійснені:

1. подібними активами;

2. неподібними активами;

3. подібними пасивами;

4. інша відповідь.

Рекомендована література: основна [1-10,16-20,22,27], дод. [34-42], інф.джер. [1-13].

Тема 7: Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Мета - засвоєння нормативно-правового регулювання інших видів здійснення зовнішньоекономічних операцій, знати документальне відображення цих операцій, набуття практичних навичок з відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з обліку інвестицій в створення підприємств, розрахунків з підзвітними особами, операціями з кредитування тощо.

План практичного заняття:

1. Облік розрахунків по відрядженню за кордон.

2. Особливості обліку на підприємствах, створених за участю іноземного капіталу на митній території України.
3. Облік операцій з кредитування.

Завдання 7.1. Продовжити думку:

1. Службовим відрядженням називається _____
2. Документальне оформлення відрядження за кордон _____
3. Термін знаходження у відрядженні-
4. При здачі до бухгалтерії Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт разом з прикладеними до нього документами _____
5. Протягом скількох робочих днів після повернення із відрядження працівник повинен надати авансовий звіт про витрачені у відрядженні кошти? _____
6. Представити в таблиці 7.1. норми відшкодування добових витрат.

Таблиця 7.1.

Норми відшкодування добових витрат

| Країна відрядження | Витрати на харчування за рахунок готелю не включаються, грн. | За рахунок готелю включаються витрати на: | | |
|--------------------|--|---|----------------------------|----------------------------|
| | | одноразове харчування, грн. | дворазове харчування, грн. | триразове харчування, грн. |
| Україна | | | | |
| Інші країни | | | | |

Завдання 7.2. Розв'язати практичні ситуації.

Приклад виконання.

Менеджер зі збуту підприємства у м. Харків направлений у відрядження у Німеччину до Мюнхена на виставку промислових товарів. Добові встановлено 70 євро/доба. Відбулися такі події:

20.02.2023 – видано аванс на відрядження у сумі 2000 євро та 26500 грн (курс НБУ 33,488 грн/євро);

22.02.2023 – вибуття у відрядження та прибуття до аеропорту Бориспіль, вартість квитка 160 грн, у цей же день відбувся виліт і прибуття в Мюнхен. Вартість авіаквитка 12500 грн;

23.02.2023 – 24.02.2023 – перебування у Мюнхені. Готель 2 доби зі сніданком 750 євро/доба. Оплата послуг відбулася 23.02.2023 (курс НБУ 33,4799 грн/євро);

24.02.2023 – виліт з Мюнхена та прибуття в Бориспіль. Вартість авіаквитка 13500 грн (квиток було куплено ще в Україні). Прибуття у м. Харків, вартість квитка 160 грн.

26.02.2023 – подано авансовий звіт (курс НБУ 33,6643 грн/євро).

Таблиця 7.2.

Журнал господарських операцій

| № | Господарська операція | Дт | Кт | Сума, грн | Сума, євро |
|--|--|-----|-----|-----------|------------|
| Видача авансу на відрядження 20.02.2023 | | | | | |
| 1 | Видача авансу в гривні на зарплатну картку працівника | 372 | 311 | 26500,00 | – |
| 2 | Видача авансу у євро готівкою з каси (33,488 × 2000€) | 372 | 302 | 6697,60 | 2000,00 |
| На дату подачі авансового звіту 25.01.2022 | | | | | |
| 3 | Перецінено заборгованість через зміну курсу НБУ та відображена курсова різниця, так як сума витрат | 372 | 714 | 35,24 | – |
| 4 | Списана вартість проїзду в межах України (=2×160) | 93 | 372 | 320,00 | – |
| 5 | Відображені витрати на готель (33,6643×1500€) | 93 | 372 | 50496,45 | 1500,00 |
| 6 | Списана вартість авіаперельоту (12500 + 13500) | 93 | 372 | 26000,00 | – |
| 7 | Списана сума добових (3×33,488 × 70€) | 93 | 372 | 7032,48 | 210,00 |
| 8 | Повернення працівником грошей у гривні в касу | 301 | 372 | 180,00 | – |

| | | | | | |
|----|--|-----|-----|----------|--------|
| | (26500 – 26000 – 320) | | | | |
| 9 | Повернення працівником грошей у євро в касу (2000€ – 1500€ – 210€ 33,6643 × 290€) | 302 | 372 | 9762,65 | 290,00 |
| 10 | Доходи від курсової різниці віднесено на фінансовий результат операційної діяльності | 714 | 791 | 35,24 | - |
| 11 | Витрати на збут віднесено на фінансовий результат операційної діяльності | 791 | 93 | 83848,93 | - |

Якщо видача валютного авансу відбувається з використанням корпоративної платіжної валютної картки, то тоді бухгалтерські проведення наведено в табл. 7.3..

Таблиця 7.3.

Журнал господарських операцій

| № | Господарська операція | Дт | Кт | Сума, | Сума, |
|---|---|-----|-----|----------|---------|
| | | | | Грн | євро |
| 1 | Оплата відрядженим працівником послуг готелю корпоративною валютною карткою (=1500×33,4799 €) | 372 | 333 | 50219,85 | 1500,00 |
| 2 | Кошти списані з валютного карткового рахунку | 333 | 314 | 50219,85 | 1500,00 |

Вправа 1.

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій та визначити суму витрат на відрядження, які можна віднести до витрат періоду.

Працівника відділу зовнішньоекономічних зв'язків відряджено до Лісабона з метою участі у конференції з 28.06.20__ р. по 02.07.20__ р. Термін відрядження – 5 днів, 2 дні з яких працівник знаходиться на митній території України. Аванс на відрядження був виданий у сумі 4000 євро з каси підприємства 27.06.20__ р. за курсом НБУ 32,5 грн./євро.

Наказом по підприємству визначено наступний розмір добових при відрядженнях: за кордон – у сумі 80 євро./добу; по Україні – 10% від мінімальної ЗП поточного року на добу.

Після повернення з відрядження до бухгалтерії підприємства був наданий Звіт з витрачання коштів. Курс НБУ на дату затвердження Звіту- 33 грн./євро.

До Звіту додано наступні документи:

наказ про відрядження з 28.06.20__ р по 02.07.20__ р.;

залізничні квитки: Донецьк-Київ, Київ-Донецьк, кожний на суму 450 грн. (у тому числі страхові платежі – 18,50грн., оплата користування білизною – 24,00грн.);

авіа квитки Київ-Лісабон, Лісабон-Київ, кожний на суму 850 євро;

рахунок про оплату послуг готелю на суму 2250 євро, у тому числі: проживання у готелі номером «люкс» у продовж 3 днів – 1700 євро; оплата побутових послуг (прання білизни готелем) – 75 євро; сніданки у готелю – 475 євро;

квитанція послуг таксі по місту Київ – 100 грн.;

квитанція багажного відділення залізничного транспорту – 40 грн.

Крім того, працівник витратив 100 євро на бронювання місця в готелі, але підтверджуючі документи не надав.

Наказом підприємства встановлені обмеження на витрачання коштів у відрядженні: відшкодовуються у повному обсязі витрати на проживання в готелях у номерах класів «економ» або «стандарт»; витрати на проживання у номерах класів «напівлюкс» або «люкс» відшкодовуються у розмірі 75% та 50% суми по рахунку; побутові послуги, які надані готелем, відшкодовуються у розмірі 5% вартості проживання.

Таблиця 7.4.

Журнал господарських операцій

| Розрахунок | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | |
|------------|------------------------------|----------------------|----|----------------|
| | | Дт | Кт | Сума, дол./грн |
| | | | | |

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| | | | | |
| | | | | |
| | | | | |

Вправа 3. Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій, зробити необхідні розрахунки.

Підприємство з іноземними інвестиціями ТОВ «Омега» зареєстро вано в Україні 15.03. Статутний капітал складає ? грн. В національній валюті та в іноземній валюті – 75000 дол. США. Засновнику-резиденту належить 60% статутного капіталу, тобто 45000 дол. США. Половину внеску засновник-резидент сплатив грошовими коштами у національній валюті 12.03, решту – 31.03.

Засновнику-нерезиденту належить 40% статутного капіталу, що складає 30000 дол. США, з яких: 60% іноземний інвестор вносить грошовими коштами 12.03; 40% вноситься обладнанням, яке буде використовуватися у виробництві. Обладнання ввезено на митну територію України 04.04, сплачено митні платежі у розмірі 15000 грн.

Договірна ціна обладнання відповідає звичайній ціні 12000 дол. США. Статус підприємства з іноземними інвестиціями ТОВ «Омега» набуло 13.03, реєстраційний збір сплачений у сумі 25400 грн.

Валютні курси становлять: 12.03 – 28,08 грн./дол. США; 15.03 – 28,10 грн./дол. США; 31.03 – 28,12 грн./дол. США; 04.04 – 28,11 грн./дол. США.

Питання для самоконтролю:

1. Облік розрахунків, пов'язаних з відрядженням за кордон.
2. Організація та регулювання іноземного інвестування в економіку України.
3. Облік формування статутного капіталу та його змін.
4. Операції, пов'язані зі зміною структури статутного капіталу.
5. Облік статутного капіталу ПП.
6. Формування фінансових результатів від зовнішньоекономічних операцій.
7. Облік використання прибутку в спільних підприємствах.
8. Поняття службового відрядження, розрахунок і видача авансу.
9. Облік витрат на відрядження в іноземній валюті.
10. Витрати на відрядження, які не включаються до складу витрат. Вимоги включення витрат на відрядження до складу витрат.
11. Види кредитних угод. Умови отримання кредиту. Порядок отримання банківського кредиту.
12. Особливості ввозу майна як внеску до статутного фонду з точки зору оподаткування.

Тести для самоконтролю:

1. У якій валюті підзвітна особа повинна повернути виданий у іноземній валюті аванс і в який термін, якщо іноземна валюта повністю не була використана, а особа мала витрати у гривнях на суму більшу ніж одержав ?
 1. У гривнях в перерахунку за курсом НБУ протягом 5 днів.
 2. Не повинен повертати в зв'язку з витратами в гривнях.
 3. У валюті, отриманій на відрядження протягом 3 днів.
 4. У гривнях в перерахунку за комерційним курсом протягом 3 днів.
2. Працівникові видано під звіт на відрядження іноземну валюту, після чого з'ясувалось, що виїжджати за кордон не потрібно. Вкажіть термін повернення одержаного авансу ?
 1. Не пізніше 3 днів.
 2. Не пізніше 5 днів.
 3. Протягом 1 дня.
 4. Не пізніше 10 днів.
3. Яким бухгалтерським проведенням відображаються операції з внесення коштів у іноземній валюті до статутного капіталу підприємства одним із засновників
 1. Дт 31.2 Кт 42;
 2. Дт 31.1 Кт 40;

3. Дт 31.2 Кт 46; 4. Дт 31.1 Кт 45

4. У якій валюті повинно виплатити працівнику підприємство, якщо витрати на відрядження у іноземній валюті були більші ніж виданий йому аванс ?

1. У гривнях в перерахунку за курсом НБУ.
2. У валюті одержаній на відрядження.
3. У гривнях в перерахунку за комерційним курсом.
4. Не повинен повертати в зв'язку з витратами в гривнях.

5. Майно, що ввозиться на територію України, як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями:

1. Звільняється від мита;
2. Має обкладатися митом за повною ставкою;
3. Має обкладатися митом за пільговими ставками;
4. Має обкладатися митом за преференційними ставками.

6. Довгостроковий кредит банків в іноземній валюті враховується на рахунку:

- 1) 501;
- 2) 502;
- 3) 602.
- 4) 601.

7. Короткостроковий кредит банків в іноземній валюті враховується на рахунку:

- 1) 501;
- 2) 502;
- 3) 602
- 4) 601.

8. Курсові різниці, за результатом переоцінки заборгованості по кредитах, в бухгалтерському обліку відображаються у складі доходів на наступних рахунках:

- а) 945;
- б) 744;
- в) 711;
- г) 719.

9. Курсові різниці, за результатом переоцінки заборгованості по кредитах, в бухгалтерському обліку відображаються у складі витрат на наступних рахунках:

- 1) 974;
- 2) 744;
- 3) 719;
- 4) 945.

10. Овердрафт - це:

- 1) кредит у формі відстрочки платежу по експорту цінностей;
- 2) форма кредитування експорту банком або будь-якою фінансовою компанією шляхом купівлі векселів та інших боргових зобов'язань по зовнішньоторгових операціях;
- 3) від'ємний баланс на поточному рахунку підприємства у вигляді дебетового сальдо, іноді набуває статусу короткострокової позики.
- 4) форма кредитування імпорту банком.

Рекомендована література: основна [8-11,16-20,23,24,27,33], дод. [34-42], інф.джер. [1-13].

Тема 8: Звітність ЗЕД ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Мета - засвоєння складу звітності суб'єктів ЗЕД та порядку її складання і подання.

План практичного заняття:

1. Методика підготовки основних форм звітності за результатами проведення операцій в іноземній валюті.

2. Балансова ув'язка форм фінансової звітності.
3. Статистична звітність резидента.
4. Формування Приміток до річної звітності за основними тенденціями розвитку ЗЕД.

Завдання 8.1. Продовжити думку відповідно до ст. 22 ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність»:

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності відображають цю діяльність та її результати у своїй річній фінансовій звітності окремо зазначеними показниками:

- у бухгалтерському балансі окремо виділяються кошти (активи), що знаходяться у зовнішньоекономічному обороті - _____,

а також їх джерела (пасиви) - _____;

- у звіті про прибутки та збитки окремо відображаються _____.

У додатку (коментарі) до річного фінансового звіту _____.

Національному банку України (або за його дорученням - банку для зовнішньоекономічної діяльності України) надається інформація про _____.

Банківсько-кредитні установи, що здійснюють кредитування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, мають право на одержання _____.

Відомості, не передбачені державною статистичною звітністю, суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності _____.

Аудит зовнішньоекономічної діяльності _____.

Завдання 8.2. Скласти Баланс (Звіт про фінансовий стан) підприємства на 31.12. __р. (дод. А) та розділ 1 Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (дод. Б).

Таблиця 8.1.

Перелік статей балансу на 31.12. __р.

| № п/п | Назва статті | Сума, тис. грн. за даними бухобліку | Сума на дату балансу (курс 40 грн/\$) |
|-------|---|-------------------------------------|---------------------------------------|
| 1. | Первісна вартість основних засобів | 99650 | |
| 2. | Знос основних засобів | 10000 | |
| 3. | Гроші та їх еквіваленти, в тому числі: | | |
| 3.1. | Поточні рахунки в національній валюті | 43000 | |
| 3.2. | Поточні рахунки в іноземній валюті (дол. США) | 724 \$ 20400 | |
| 3.3. | Готівка в національній валюті | 100 | |
| 3.4. | Готівка в іноземній валюті (дол. США) | 71 \$ 2000 | |
| 4. | Запаси | 15000 | |
| 5. | Зареєстрований (пайовий) капітал | 145720 | |
| 6. | Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги | 1800 | |
| 7. | Інша поточна дебіторська заборгованість | 15200 | |
| 8. | Додатковий капітал | 1900 | |
| 9. | Витрати майбутніх періодів | 1300 | |
| 10. | Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці | 6300 | |
| 11. | Інші оборотні активи | 2000 | |
| 12. | Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками розрахунками зі страхування | 630 | |
| 13. | Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами | 6100 | |
| 14. | Нерозподілений прибуток | 42000 | |

Завдання 8.3. Опрацювати Наказ Державної служби статистики України «Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 9-ЗЕЗ (квартальна) «Звіт про експорт-імпорт послуг» від 25.05.2022 № 106; Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження № 9-ЗЕЗ (квартальна) "Звіт про експорт-імпорт послуг"; форму звіту № 9-ЗЕЗ (квартальна) «Звіт про експорт-імпорт послуг» (дод. А). Результати опрацювання оформити таблицями 8.1. та 8.2.

Таблиця 8.1.

Порядок заповнення Звіту про експорт-імпорт послуг

| Розділи звіту | Як заповнювати |
|---|---|
| Розділ 1 «Експорт послуг» (крім послуг пов'язаних з подорожами) | <i>Приклад для виконання.</i> Найменування послуги, назва країни, назва валюти, їх вартість у відповідній валюті (2 знаки після коми). Коди не треба. |
| | Сюди належать: транспортні послуги; послуги зв'язку; будівельні послуги; страхові послуги; фінансові послуги; комп'ютерні та інформаційні послуги; ліцензійні послуги; інші ділові послуги (перепродаж товарів за кордоном, операційний лізинг); різні ділові, професійні та технічні послуги (юридичні, бухгалтерські, аудиторські, пов'язані з рекламою та вивченням ринку, науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки, видобутку корисних копалин, переробки продукції на місцях і т.п.). |
| | |
| | |

Таблиця 8.2.

Порядок заповнення Звіту про експорт-імпорт послуг

| Тип послуги пов'язаної з подорожами | Короткий опис |
|---|--|
| послуги під час відряджень, ділових переговорів (представників органів влади) | <i>Приклад для виконання.</i> Послуги, пов'язані з проживанням під час відрядження; послуги, пов'язані з харчуванням під час відрядження; місцеві транспортні послуги в період відрядження; послуги турагенцій та туроператорів, що організували перебування під час відрядження. |
| послуги, надані сезонним робітникам та працівникам прикордонних районів | |
| послуги під час іншої ділової подорожі | |
| послуги, пов'язані з освітньою подорожжю | |
| послуги, пов'язані з оздоровчою метою | |
| туристичні послуги | |
| послуги під час особистих подорожей | |

Питання для самоконтролю:

1. Порядок відображення залишків на рахунках у формах фінансової звітності
2. Особливості відображення доходів і витрат від курсової різниці у формах фінансової звітності
3. Форми статистичної звітності і порядок їх складання та подання.
4. Форми податкової звітності порядок їх складання та подання.

Рекомендована література: основна [3, 7, 11, 13-15, 20, 23, 28-30], допоміжна [2-5, 7, 8], інф. ресурси [1-13].

Вправа 2. Для фінансування зовнішньоекономічної діяльності Компанія А 29.02.20__ отримала кредит 10 000 Євро терміном на 6 місяців. Нарахування процентів за ставкою 12% річних здійснюється щоквартально. Погашення відсотків здійснюється протягом 20 днів після закінчення кварталу. Погашення основної суми кредиту здійснюється наприкінці дії договору.

Таблиця 10

Журнал господарських операцій

| Дата | Курс НБУ | Зміст | Дт | Кт | Сума | Розрахунок |
|------------|----------|---|----|----|------|------------|
| 29.02.2018 | 29.7 | Отриманий кредит 10 000 Євро | | | | |
| 31.03.2018 | 29.6 | Нараховані проценти за березень 2018 року | | | | |
| 31.03.2018 | 29.6 | Переоцінка валютних статей на кінець кварталу | | | | |
| 15.04.2018 | 28.8 | Сплачені проценти за попередній квартал | | | | |
| 30.06.2018 | 27.5 | Нараховані проценти за квітень – червень 2018 року | | | | |
| 30.06.2018 | 27.5 | Переоцінка валютних статей на кінець кварталу | | | | |
| 06.07.2018 | 27.6 | Сплачені проценти за попередній квартал | | | | |
| 31.08.2018 | 28.6 | Погашена основна сума кредиту | | | | |
| 31.08.2018 | 28.6 | Нараховані та сплачені проценти за липень – серпень 2018 року | | | | |

Вправа 3. 31.08 зареєстровано підприємство з іноземними інвестиціями. Згідно з засновницькими документами статутний (зареєстрований) капітал складає 60 000 дол. США., у тому числі іноземний інвестор вносить грошові кошти в іноземній валюті у сумі 20000 дол. США, основні засоби (будуть використані в основній діяльності підприємства) – 30000 дол. США, нематеріальні активи, які не потребують митного оформлення – 10000 дол. США.

Грошові кошти у повній сумі від іноземного інвестора надійшли 15.10. Основні засоби розмитнені 20.10, нематеріальні активи отримано 21.10. Нараховані та сплачені митні збори при оформленні ВМД на основні засоби: ввізне мито – не нараховується й не сплачується, ПДВ – 20%. Збір за державну реєстрацію іноземних інвестицій сплачено 22.10 у сумі 900 грн.

Курси валют (НБУ): 31.08 – 27,0 грн./дол. США; 30.09 – 28,0 грн./дол. США; 15.10 – 27,9 грн./дол. США; 20.10 – 27,8 грн./дол. США; 21.10 – 27,7 грн./дол. США.

Таблиця 11

Журнал господарських операцій

| Дата | Зміст господарської операції | Бухгалтерський облік | | |
|------|------------------------------|----------------------|----|----------------|
| | | Дт | Кт | Сума, дол./грн |
| | | | | |
| | | | | |

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

4.1. Основна:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р № 436-ІУ (редакція 19.08.2022). Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати. Видання МТП N 560 (редакція 2020 року): Міжнародна торгова палата. Сайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988_007#Text
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. Наказом Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>
4. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон: затв. наказом Міністерства фінансів України № 59 від 13.03.98 (редакція 12.05.2020). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98#Text>
5. Класифікатор іноземних валют та банківських металів: затв. постановою НБУ від 04.02.1998 р. № 34. (редакція 28.04.2020). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0521500-98#Text>
6. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI (редакція 02.04.2020). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції": затв. наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 N 91. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00#Text>
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 року № 290. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 року № 318. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів": затв. наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>
12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси": затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>
13. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник / за заг. ред. С. О. Кузнецова, – Х. : Видавництво Іванченко І. С., 2019. – 221 с.
14. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. Наказом Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VII. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
16. Положення про встановлення офіційного курсу гривні до іноземних валют та розрахунку довідкового значення курсу гривні до долара США й облікової ціни банківських металів: затв. Постановою Правління Національного банку України 10.12.2019 № 148. (редакція 04.01.2022). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-19#Text>
17. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. №88. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0168-95>
18. Положення про митні декларації: затв. Постановою КМУ 21.05.2012 р. № 450. (редакція 24.11.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF#n16>
19. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000. № 2121-III. (редакція

- 15.08.2022). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. (редакція 10.08.2022). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
21. Про валюту і валютні операції. Закон України від 21.06.2018 р. 2473-VIII (в редакції 27.07.2022). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#top>
22. Про деякі питання регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Постанова КМУ від 29.04. 1999 р. N 756 (редакція 26.12.2012). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/756-99-%D0%BF#Text>
23. Про затвердження форми Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами: наказ Міністерства фінансів України № 207 від 25.12.95 р. (редакція 21.07.2017). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0018-96#Text>
24. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91 р. № 959-XII. (редакція 01.08.2022). Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#top>
25. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020р. № 674-IX (редакція 01.07.2021). Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
26. Про платіжні послуги: Закон України від 27.07.2022 № 2463-IX. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
27. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996р., № 93/96-ВР. (в редакції 17.08.2022). Сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
28. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М.М. Танасієва. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с.
29. Ткачук І.М. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Луцьк: Луцький НТУ, 2017. – 308 с.
30. Фінансовий облік: навчальний посібник / Краєвський В. М., Колісник О. П., Гуріна Н. В. та ін. – Ірпінь: УДФСУ, 2022. – 616 с.
31. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-VI, із змінами. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

4.2. Допоміжна:

- Багрова І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Підручник для вузів. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 580 с.
- Бутинець Ф.Ф. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності. 2-е вид., доп. і перероблене. Житомир: ПП “Рута”, 2008. 544 с.
- Войтенко Т. ЗЕД: бухгалтерський і податковий облік у подробицях. Харків: Фактор, 2018. 400 с.
- Голов С. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. Практичний посібник. Київ, Лібра, 2016, 840 с.
- Кадуріна Л.О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 606 с.
- Мазаракі А.А. Регуляторна політика у сфері зовнішньої торгівлі: [монографія] / А.А. Мазаракі. – К.: КНТЕУ, 2010. – 470 с.
- Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навч. посіб / М.Ф.Осійчук, В.Г.Шандуровська, М.І.Беленкова та ін : Київ: Алерта, 2015. 332 с.
- Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Навч. Посібник / Г.О. Король, Н.Г. Шпанковська, Р.Б. Сокольська та ін.; За ред. д.е.н., проф. К.Ф. Ковальчука. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2017. 172 с.

4.3. Інформаційні ресурси:

- <http://www.rada.gov.ua> - сайт Верховної Ради України.
- <http://www.minfin.gov.ua> - сайт Міністерства фінансів України.
- <http://www.osvita.org.ua> – сайт Міністерства освіти і науки України
- <http://www.customs.gov.ua/> - сайт Державної митної служби України.

5. [http:// www.bank.gov.ua](http://www.bank.gov.ua) - сайт Національного банку України.
6. <https://dasu.gov.ua/> - сайт Державної аудиторської служби України.
7. <https://www.ukrstat.gov.ua/> - сайт Державної служби статистики України.
8. <https://www.nssmc.gov.ua/> - сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.
9. [http:// www. library. univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3](http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3) – Бібліотеки ВНЗ України.
10. <http://www.nbu.gov.ua>. – сайт Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського
11. <http://library.nusta.edu.ua/> - Сайт наукової бібліотеки ДПУ.
12. <http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія.
13. [http://web/worldbank/org](http://web.worldbank/org). – сайт Світового банку

Додаток А

| | | |
|--|---------------------------|----------------------|
| | Дата (рік, місяць, число) | 01 |
| Підприємство _____ | за ЄДРПОУ | <input type="text"/> |
| Територія _____ | за КАТОТТГ ¹ | <input type="text"/> |
| Організаційно-правова форма господарювання _____ | за КОПФГ | <input type="text"/> |
| Вид економічної діяльності _____ | за КВЕД | <input type="text"/> |
| Середня кількість працівників ² _____ | | |
| Адреса, телефон _____ | | |

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

| Актив | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду |
|---|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Необоротні активи | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | | |
| первісна вартість | 1001 | | |
| накопичена амортизація | 1002 | | |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | | |
| Основні засоби | 1010 | | |
| первісна вартість | 1011 | | |
| знос | 1012 | | |
| Інвестиційна нерухомість | 1015 | | |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | | |
| Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | | |
| інші фінансові інвестиції | 1035 | | |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | | |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | | |
| Інші необоротні активи | 1090 | | |
| Усього за розділом I | 1095 | | |
| II. Оборотні активи | | | |
| Запаси | 1100 | | |
| Поточні біологічні активи | 1110 | | |
| Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги | 1125 | | |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами | 1130 | | |
| з бюджетом | 1135 | | |
| у тому числі з податку на прибуток | 1136 | | |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | | |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | | |
| Гроші та їх еквіваленти | 1165 | | |

| | | | |
|---|-------------|--|--|
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | | |
| Інші оборотні активи | 1190 | | |
| Усього за розділом II | 1195 | | |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття | 1200 | | |
| Баланс | 1300 | | |

| Пасив | Код рядка | На початок звітного періоду | На кінець звітного періоду |
|--|-------------|-----------------------------|----------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | | |
| Капітал у дооцінках | 1405 | | |
| Додатковий капітал | 1410 | | |
| Резервний капітал | 1415 | | |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | | |
| Неоплачений капітал | 1425 | () | () |
| Вилучений капітал | 1430 | () | () |
| Усього за розділом I | 1495 | | |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання | 1500 | | |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | | |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | | |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | | |
| Цільове фінансування | 1525 | | |
| Усього за розділом II | 1595 | | |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | | |
| Поточна кредиторська заборгованість за: | | | |
| довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | | |
| товари, роботи, послуги | 1615 | | |
| розрахунками з бюджетом | 1620 | | |
| у тому числі з податку на прибуток | 1621 | | |
| розрахунками зі страхування | 1625 | | |
| розрахунками з оплати праці | 1630 | | |
| Поточні забезпечення | 1660 | | |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | | |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | | |
| Усього за розділом III | 1695 | | |
| IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття | 1700 | | |
| Баланс | 1900 | | |

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток Б

КОДИ

Дата (рік, місяць, число)

01

Підприємство _____
(найменування)

за ЄДРПОУ

ФРАГМЕНТ Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за _____ 20__ р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

| Стаття | Код рядка | За звітний період | За аналогічний період попереднього року |
|---|--------------|----------------------|--|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
| Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | | |
| Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | () | () |
| Валовий: прибуток | 2090 | | |
| збиток | 2095 | () | () |
| Інші операційні доходи | 2120 | | |
| Адміністративні витрати | 2130 | () | () |
| Витрати на збут | 2150 | () | () |
| Інші операційні витрати | 2180 | () | () |
| Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток | 2190 | | |
| збиток | 2195 | () | () |
| Дохід від участі в капіталі | 2200 | | |
| Інші фінансові доходи | 2220 | | |
| Інші доходи | 2240 | | |
| Фінансові витрати | 2250 | () | () |
| Втрати від участі в капіталі | 2255 | () | () |
| Інші витрати | 2270 | () | () |
| Фінансовий результат до оподаткування: прибуток | 2290 | | |

| | | | |
|---|------|-----|-----|
| збиток | 2295 | () | () |
| Витрати (дохід) з податку на прибуток | 2300 | | |
| Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування | 2305 | | |
| Чистий фінансовий результат: прибуток | 2350 | | |
| збиток | 2355 | () | () |

